

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
 Kéziratok nem adatkak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyiltírben minden garmondor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.
 Kiemelt díszetnek a körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden 10 centiméter után 5 kr számíttatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.16332. sz. *Zemplénavármegye alispánjától.***Körövények.**

Körözés és eredmény esetén jelentés tétel végett kiadatik.

S. a. Ujhely, 1888. okt. 27.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Zólyonvármegye alispánjától. 8452. szám. Valamennyi tekintetes törvényhatóságnak. Ujvidéken törvénytelen ágyból született Déri helyesen Fodor Paula, állítólag férjzett Hlavács Sámuelné két kkoru gyermeke Gusztáv és Mária visszahagyásával Zólyom városából ismeretlen helyre távozott. Illetősége utáni nyomozások folyamán oly körülmények derítették fel, amelyek alapos hitet keltenek arra nézve, hogy nevezett nő Hlavács Sámuellel csak vad házasságban élt és fentnevezett gyermekei törvénytelen születésük dacára a születési anyakönyvekben, mint törvényes születésűek vannak bejegyezve. Az illetőség eldöntése, ugyszintén az anyakönyvi bejegyzés kijavítása céljából szükséges tehát fentnevezetnek, aki ez ügyben egyedül képes helyes felvilágosítást adni, kihallgatása; minél fogva tisztelt megkeresem a címet, hogy ismeretlen tartózkodású nőszemélyt hatósága területén kinyomoztatni, feltalálása esetén őt a felsorolt körülményekre való figyelmeztetés mellett Hlavács Sámuellel fennálló viszonyára, esetleg egybekezdésének helyére és idejére, ugyszintén saját szüleinek illetőségi körülményeire nézve tüzetesen kihallgattatni s az eredményről mielőbb értesíteni sziveskedjenek. Besztercebányán, 1888. okt. 14. Alispán helyett: Huszág István, sk. főjegyző.

16580/88. sz. Körzés végett tudatom, hogy Schönberg Manó benkóczi lakosnak egy fekete, jegytelen 1 1/2 éves kanca és egy sárga 1 1/2 éves s egy fekete homlokán fehér csillag jegyű méncsikója f. hó 23-án itatás közben eltévedt.

16525/88. sz. Közhírré tétel végett tudatom, hogy e f. hó 22-én éjjel ismeretlen tettesek Kanecsnai Mária trepeczi lakos istállójából egy 9 éves veres-fehér szőrű, hátrahajlott szarvu és Kanecsnai Novaczkai András ugyanottani lakos istállójából egy kicsiny, 6 éves, veres szőrű tehenet elloptak.

TÁRCA.**A madarak mint jelképek.**— A „Zemplén” eredeti tárcája. —
(Foly. és vége.)

A sas után a kisebbrendű ragadozó madarakat is az erő, bátorság az uralom jelvényének tekintették s a *sólyom* sok fejedelem és gróf cimereiben szerepel. A sascsaládhoz tartozott a *turul* is, az ősmagyarok kedvelt madara, melyet az ősi mondák gyakran emlegetnek, de a melynek valódi mivoltát a történelem ma már nem képes megállapítani. A *bagoly* a legrégebb idő óta a bölcseségnek s a jóslásnak szimbóluma s Pallas Athénnek volt szent madara, s mint ilyet Athénben különösen tisztelték és becsben tartották, a honnan még ma is él a közmondás: »Athénbe baglyot vinni,» annak kifejezésére, ha valaki felesleges dolgot, vagy gondolatot visz olyan helyre, a hol azok bőven megvannak. A bagoly nálunk is a jóslás jelvénye, de mindig szomorú és vésztes értelemben, miután ama téves hit még rendkívül el van terjedve, hogy ha a bagoly egy olyan ház előtt, a melyben beteg van, megszólal, a beteg meghal. Jósló jelentősége van jelenben mint titkos hatalmak szimbólumának, a *hollónak* is. A holló a görög ó-korban Morpheusnak, az álom istenének volt szent madara s előtte röplött, nyugalmat és álmot hintve a földre. Az ó-germán istennek, Odinnak jósló hollói voltak. Hazánk történetében a holló, mint a Hunyady-ház címere játszott nagy szerepet, latin neve (corvus)

16058, 16062. sz. Közhírré tétel végett tudatom, hogy Tóth János dómóczi lakosnak f. hó 9-én egy 7 éves fekete szőrű jegynélküli kanca lova istállójából eltűnt. — Hajdók György szentesi lakos által f. hó 1-én egy 7 éves fehér szőrű fennálló szarvu borjas tehén bitangságba vétetett.

Másolat.

Gálszécsi járás főszolgabírájától. 1893/kg. sz. Nagy-Ruszkai községében Harmagyi János ottani lakos kárára f. hó 8-án éjjel a községi legelőről következő leírás lovai ellopattak és pedig: Egy db sötét pej 6 éves közép nagyságu jegytelen kanca és egy db világos pej közép nagyságu jegytelen kanca. Valamint Vécse községben Marocsó János ottani lakos kárára f. hó 6-án szinte a községi legelőről éjjel a következő leírás lovai lo pottak el: Egy db 10 éves közép nagyságu fekete kanca jobb szemére vak, homlokán csillaggal, egy db 7 éves közép nagyságu pej hátujára nyomorék kanca.

49991/VII. sz. *Magyar kir. belügyminister.***Körrendelet.**

A cs. és kir. közös külügyministeriumtól vett értesítés szerint körülbelül 3 év óta Bulgáriába nagyszámu foglalkozás nélküli magyar alattvaló önzönik; ezek nem munkakerülő egyének, ellenkezőleg munkátkereső iparosok s munkások, kik hiába keresnek munkát s így a legnagyobb nyomorba süllyednek; leginkább Belgrad, Nisch, Sofia, Philippopol, Drinápoly, Ruscsukon át utaznak s utóbbi helyen már mint koldusok jelentkeznek. Miről a törvényhatóságot azzal értesitem intézkedjék aziránt, hogy a Szerbiába, Bulgáriába s Romániába utazni kívánó munkások és iparosok ezen viszonyokról felvilágosítsanak s a vagyontalanok részére az utlevél-ajánlatok kiadása megnehezítettessék.

Budapesten, 1888. évi szept. 8.

A minister helyett

Beniczky, államtitkár.

4012/ki. 88. sz. *S. a. ujhelyi járás főszolgabírájától.***A községi bírának.**

Petró János imregi lakos tulajdonát képező 1 db világos szőrű fennálló szarvu 10 év körüli jegytelen tehén f. hó 5-én tartott vásár alkalmával elszabadult s ismeretlen helyre szökött.

mellékneve lett a dicső családnak s Matyás királyunkat megkülönböztetésül *Korvin*, vagy *Hollós* Matyásnak szoktuk nevezni. Ezen címert a Hunyadi-ház királyi adományozás útján kapta s a szájában gyűrűt tartó holló itt inkább a hollóinak tolvajlásra hajló természetét jelképezi. A mesevilágban a holló nagy szerepet játszik, s ama hegy körül, melynek mélyében rőtszakálu Fridrik a német birodalom újjászületését aludva várja, hollók röpködnek, a melyeket igazságtalanul tekintettek a sötét, ellenséges hatalmak jelképeül; ők sokkal inkább az éber gondosság képei, a mely az éjből látnoki tekintettel néz a közelgő reggel elé. A hollónak eme kedvezőtlen jelentése az újabb szimbolikában bizonyára onnan ered, hogy a mostani hollófajnak a Nőé hollója volt a törzsatyja, mely a bárkából kiszállva nem tért vissza, hogy hirt adjon, hanem önzően csak a saját utját követte s a víz fölött ide-oda röpködött, még csak az le nem apadt.

Épenugy megfordítva a galamb, a mely viszatért, s a csőrében tartott olajjaggal amaz örvendetes hír hozója lett, hogy az ég haragja lecsendesült, mint bibliai hívívő nagy elősmerésben részesült. Galamb alakjában szállt le a Szentlélek, s a templomi szöszékek felett még sokfelé lehet látni eme jelvényt. Általánosságban a galamb a szelidségnek s a békességnek hirdetője, bár a természetrajz azt tanítja róla, hogy szeret társával veszekedni; az özvívői visszatérés miatt a jó, örvendetes hírek jelképe s eme szimbolum igaz is a posta-galamboknál, a miért levélborítékon és pecséten gyakran lehet látni levélhordó galambot. Az ó-korban a galamb a házastársi gyöngédség és hűség miatt Aphroditének volt szent madara

4017. sz. Iván György v.-ardói lakos által f. hó 5-én este felé a községi legelőn 1 db 4 éves ökorintinó és 1 db 3 1/2 éves szennyes szőrű ökorintinó összekötve gazdátlanul találtak s azóta gondoztatnak.

4018. sz. Balogh István s. a. ujhelyi lakos sarju boglyájától f. hó 7-én este egy barna szőrű fennálló szarvu fehér homloku 5 évesnek látszó tehén fogatott be s azóta tartatik.

Ennélfogva felhivatnak a bírák, miszerint a leirt marhákat s illetve tulajdonosait puhatólják s eredmény esetén ide jelentést tegyenek.

S. a. Ujhely, 1888. nov. 9.

Urbán Ferenc, tb. főszolgabíró.

1682/ki. 88. sz. *Zemplénavármegye számvevőségétől.***A községi előjárók-ugyszintén a községi számvizsgáló elnök urak figyelmébe.**

Szegedi Albert és Jamriska Lajos közs. jegyzőknek s szakíróknak ily című munkáját »A községi ügykezelés kézikönyve,» mely egyéb dolgok között a községi vagyonkezelés- s számvitelre vonatkozólag is biztos utmutatásokkal szolgál, Zemplénavármegye t. bizottságától f. évi szept. hó 20-án 389/9897. sz. a. nyert felhatalmaztatásom következtében megvétele s tanulmányozásra ezennel ajánlom.

S. a. Ujhelyt, 1888. nov. hó 4.

Dongó Gy. Géza,
főszámvevő.**Az „amerikai kérdés”-hez.**

— Két cikk. —

I.

A »Zemplén» legközelebbi számában »Amerikai kérdés» cím alatt Sz. K. a kívándorlás jogosultsága mellett érvelt. Engedelmet kérek, hogy e nagyfontosságú kérdéshez én is hozzászóljak.

Előre is megjegyzem, hogy a tömeges kívándorlást, mint a haza létérdekének kockáztatását teljes szívemből kárhóztatom, sőt helyeslem a kormánynak gátló intézkedéseit is.

s a szerelem istennője galamboktól vont kocsin utazott.

A páva Junó szent madara s állandó kísé-
 röje, a büszkeségnek, hiúságnak, pompának szimbóluma. A kakas az éberségnek, harcvágnak jelképe, a miért ércképmását a középkorban a házak tetejére s a tornyok csucsára rakják, olykor mint szélkakast, s mint ilyen eredeti jelentőségétől eltérve az állhatatlanság jellemzésére szolgál. A francia forradalom a kakast tette a francia nép jelvényévé és cimerevé, ezért beszélnek újabban a gall kakasról, melyet az utóbbi háboru alatt a német sas igen megtéptasztott. A többi baromfiak közül egynek sincs valami hízogó jelentése. A liba az ostobaságnak, együgyűségnek jelképe, tulajdonképen igazságtalanul, mert e madár egyáltalában nincs hiával az értelmiségnek s harci bátorságnak. Az ó korban jobban megbecsülték: midőn Jupiter az öreg Philemont és Bauciszt meglátogatta, s ezek vendégüknek a libát meg akarták ölni, a liba felismerte az istent és lábaihoz menekült. A kapitólumi ludak Rómában, mint szent madarak kiváló gondozásban részesültek, mivel egykor gágogásuk által az ellenes támadását elárulták s így a várost megmentették. A libának a középkorban jóslótehetséget tulajdonítottak: a kereszties vitézek előtt egy liba ment s mutatta a szent földre vezető utat. A szegény *kaosa* a hazugságnak, különösen a hirlapi és távirati nagyításnak a jelképe. Eme megalázó jelentés eredetét nem lehet kikutatni. Néme-
 lyek onnan magyarázzák, hogy a hazugság épenugy terjed a hirlapokban, mint ahogy a kacsza uszik: néha lebukik, majd újra fölmerül. Franciaországban eme jellemzés eredetűl a következő esetet

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

Hiszzen cikkíró maga állítja: »az állam arra alakult társaság, hogy abban minden polgár a javát úgy anyagi mint erkölcsi tekintetben a *lehetőségig* feltalálja.«

Igaz, hogy mostanság, midőn az emberiség nagyobb része gyomrát isteníti, midőn az urhatnomság „non plus ultra“-ja az alsó rétegben is kísért: nehéz e dugszdag hazában megélni. De ennek nem a haza az oka.

Nos tegyük fel, hogy az állam nem képes polgárainak az anyagi és erkölcsi jót kellő mértékben nyújtani. Hát ez már ok lenne a hazaszeretet megingatására, a hűség kigunyolására? Szent Isten! Hogy is követelhetne minden alattvaló az államtól anyagi jót, ha a változó hazaszeretet, ha a tovaropponó hűség az *erkölcsi jót* szemügyre sem veszi.

Köteve hiszem, hogy az állam, már csak saját érdekéből is, ne jó szemmel nézné polgárainak minden tekintetben való boldogságát. Ámde mégis csak igaz, hogy minden ember saját boldogságának kovácsa.

Avagy a profán anyagi jóért fel kell áldozni az *erkölcsi jót*? Hol van itt a helyes következtetés? A mely ember gyomra miatt kész elhagyni hazáját s feltéve, hogy a telt zsebekkel kecsegtető visszajövetel reményében családját szükségben hagyni nem rémül: az nemcsak nem jó hazafi, de az emberi névre sem méltó; mert nem azért küzdöttek a nagyapák a zivataros multban, hogy az unokák a jövendőnek (meglehet ijesztő) árnyékától visszariadjanak.

Ha a társadalmat egoisztikus oldalról tekintjük, akkor igenis az ember legelőször is magáért, mint öncélért és családjáért él és csak azután küzd (nem a kedves, hanem) a ráoktrojált hazáért. Nem oda Buda! *Minden polgárnak kötelessége első vonalban a hazáért küzdeni még pedig akkép, hogy érte nemcsak vagyonát, nemcsak családját, hanem: önéletét is bármely percben kész legyen feláldozni.* Persze, hogy erkölcsi akarat hiányában ez ideális felfogás; de éppen az, ha e feltétel rendületlen akarattal vitetnék véghez, akkor a gyakorlat sem tudná ezt *lefőzni*. Szépen állnánk, ha e lehetőséget mindenki tagadná. Hát egy Hunyady, egy Kont, egy Kemény, egy Dugovics, egy Zrinyi, egy Szondi, egy Jurisics, egy Dobó, egy Széchenyi mind csak az ideális történelemben fordulnak elő?

Valamint e történelmi nevezetességű emberek ismert nagy tetteik által, mint félistenek tündökölnék: épp úgy tehetnek szert elismerésre az összesség előtt ismeretlen

beszélük: Egyszer egy újság egy történetet közölt 12 kacsaról, melyek közül egyet levágtak s a többi tizenegygyel megégették; így jártak el mindaddig, míg az egyes kacsákat a többiekkel mind megégették, úgy hogy utoljára csak egy maradt s ebből aztán kitünő kövér pecsenye lett. Ez a történet bejárta valamennyi francia hirlapot, sokat beszéltek és nevettek rajta s ez idő óta szokás az otromba hazugságra azt mondani: kacsá! A dolog nem valószínűtlen, de valóságáért nem válhatunk felelősséget.

Kiválóan szép és költői jelentőség fűződik a hattyuhoz. Eme kedves madár az ó-korban Apollónak volt szent madara: az isten lantját a hattyu fején szólaltatta meg s ez által a madarat a jóslás és az ének tehetségével ruházta fel, de ez utóbbit csak halála bekövetkezése előtt gyakorolhatta. Különösen a hesperiai hattyuk birtak ezzel a tulajdonsággal, s ezeknek bucsudala korunk költészetében, mint *hattyudal* szerepel. A hajósok jó jelnek tekintették, ha hattyuval találkoztak s Jupiter hattyuképében szállt le Lédához, hogy a féltékeny Junó örködését kijátszsa. A hattyu a germán mitológiában is előkelő szerepet játszik: a világosság istennőjének volt szent madara s a Walkürok gyakran öltöztek hattyu alakot. Innen a Lohengrin-monda is. Az uszómadarak rendjéhez tartozik a *pelikán* is: ő is idők óta az önfeláldozó anyai szeretet jelképe, amennyiben azt tartották róla, hogy saját keblét tépi meg s önvérével táplálja fiait. Ezen hit azon alapszik, hogy a pelikán fiait a torokzsacskóba szedett hal- és vízkészletből eteti, illetve itatja.

A *foszke*, a *paosrl*ával együtt a tavasz hirdetője.

A *szarka* a tolvajlás szimboluma; már az ó

egyed polgárok is, ha dacára a küzdés, gond és egyéb viszontagságoknak hazájukat forrón szeretik és elhagyni semmi esetre sem képesek. A materialista újra mondhatja: „célszerűbb jóllakott hazátlannak lenni, mint éhes hősnek,“ de ez nem emberi gondolkodásmód.

Ha tölem kérdené valaki, hogy hazánkban csakugyan létezik-e szegénység, én erre azt felelném, hogy *nem*. A lakosság szegény, mert nincs jól nevelve. Ezért pedig csak az általános politikai helyzetet tudnám okolni. Míg a különböző ölköklő fegyverek előállítására és a rendes katonaság óriási összeget nyelnek el, addig a nevelési büdzset törpe számokkal szerénykedik. Igenis a kivándorlási vágy csak a rossz nevelésből magyarázható, s ha régente, midőn nem a nevelés, de az oktatás stádiuma még gyengébb lábbon állott, nem volt ily kivándorlási láz. Ennek oka az, hogy Amerikát a köznép még hírből sem hallotta, nem hogy Eldorádónak tekintette volna aranyhegyekről való beteges álmodozásában.

Fischer Ármin.

Vármegyei ügyek.

Filokszerazárlat. A földmívelési miniszter V.-Ujfalu, Ladmóc, Rátka, K.-Dobra, Sóstófalva és Hernád-Németi községek szőlőire, miután azokban a filokszerá jelenléte megállapított, a zárlatot elrendelte.

Amerikába csábító levelek cirkálnak a vármegye több járásában. Egy bécsi szélhámos csalogatja fényes ígéretekkel a hiszékeny népet, szabad utazást biztosítva nekik Bécs-Antwerpenen át a talmi Eldorádóba. Egy pár ily levelet sikerült elkobozni, melyek nyomán a hatóság a megtorló intézkedéseket megtette.

† ÉVVA ANDRAS.
1805-1888.

Az aggott cserét már csak szivgyökere tartotta az élők között. A nyüzsgő búbanat csoportosan támadta meg az éltető szálát s összeomlott a viharokat látott erős törzs!

Évva András, vármegyei közéletünk egyik legregibb veteránja, ki e futó század első éveiben, 1805-ben pillantotta meg a napsugárt — megszünt élni. Azon erős jellemek közé tartozott, kik önérejükkel emelkednek a magaslatra, hol a polgári erények koszoruját osztja a hamisítatlan közvélemény.

Áldott jó szívével, nem habozó igazságszeretetével, rendületlen hazafias érzületével kiváló példányképe volt a nemesebb fogalomban vett embernek, kihez öntudatlanul vezette az embertársait az ösztönyszerű bizalom; ki előtt még a vástottak is megalázódó tisztelettel nyultak fővegykhöz; ki akkor is hódított, mikor nem harcolt.

korban is romláshozónak tekintették, ha a vándor elé az utra repült: az veszedelmet jelentett, s ha egy házra ült, a háziak közül meg kellett valakinek halni. Ezen jelentés oka talán abban rejlik, hogy a szarka tollazata a gyászszín: fehér és fekete. Az *ökörsem* s a *kakuk* s merész csel szimboluma, az önzés jelképe. Az *ökörsem* a sas szárnya alá bujt, mikor a madarak a királyi korona elnyerésére versenyt rendeztek, s midőn a sas a legmagasabbra emelkedett, ő kirepülve, pihent erővel még fölebb hatolt s azt legyőzte; épúgy a kakuk tojását a gébics fészkebe rakja, hogy azt fáradtság nélkül költesse ki, amit egyébiránt a természetudósok vitatnak. Egyes helyeken, mint Németországban, a kakuknak jósló tehetséget is tulajdonítanak. Ha van az embernél pénz, mikor először hallja, akkor az egész évben nem fog pénzühiányt látni, s azt is megmondja a kakuk, hány évig fog még az ember élni.

A *fülemile* a szerelem s a költői dal eszményképe, s ezen jelentőségének — eltekintve a fülemile szép dalától — magyarázata egyrészt a Philomeláról, Pándion athéni király leányáról szóló mondában rejlik, kit sógora Tereus elcsábított, s hogy ezt el ne árulhassa, nyelvétől megfosztott, mire Philomela bosszúból megölte a Tereus fiát s hogy annak üldözése elöl megmeneküljön, fülemilévé változott; — másrészt ama keleti mondában, mely szerint a fülemile a rózsát szereti s a virágok kinyíló királynőjének legszebb dalaival áldozik. A fülemile régi jelentősége napjainkig változatlanul felmaradt, bár a szerelembeteg ifjak e kedves dalos madárkat nyögdecseleikével sokszor kicsufolják.

Z.—S.

És ha harcolt, akkor szelleme Herosz volt az eszmék táborában, mert erős meggyőződés csatolta mindenkor az igaz ügy lobogójához.

Tíz nemzedék életében is alig fordul elő annyi korszakalkotó esemény, mint az ő 83 évre terjedt életfolyása alatt előfordult. Tanuja volt a század elején az idők méhéből támadt vulkanikus kitöréseknek; a gyermek kedélye együtt érelődött férfi erélylyé azon világraszóló események fejlődésével, melyek az emberjogot tisztázták, megteremtették. Mint kiváló képzettségű, lelkes ifju, élénk részt vett vármegyei közéletünk küzdelmeiben; nem csekély behatással mozditotta elő azon hazafias irány fejlődését, mely kortársa Kossuth Lajos politikai működésében nyert kifejezést, mely hazánk történelmének lapjaira a dicsőség gyémánt betüivel van följegyezve. Mindig hű, mindig igaz volt. Ifju korának társai, Kossuth Lajos, Szemere Miklós, Lónyay Gábor, Kazinczy Gábor s mindazok a jelesek, kiket vármegyénk önértettel vall fainak, meleg barátsággal ragaszkodtak a puritán jellemű férfihoz.

Az 1848-iki napok, már mint nős, családost ember érték; mint ilyen, kinek férfiúi munkásságára neje s gyermekei számítottak, bármennyire ragadta volna honszerelme, nem mehetett oda, hol a dicsőség és halál tartottak találkozókat. Szükség volt reá itthon is. Ki tudta volna, mint a vármegye főjegyzője, azokat az izgalmas nagy eseményeket úgy megörökíteni a történelemnek, a mint ő tudta aranytollával. Bekövetkezett az 1849-iki gyászos katasztrófa. Ezt a tollat is le kellett tennie, de a ki azt kezelte kormányrendelettel lett az ügyvédői gyakorlattól is eltöltve. Teltek a hosszú kínos évek, hű osztályosa volt ő is a közös bunak, s tevékenységét 1859-ig leginkább egyházi ügyeknek szentelte. Az 1859. év az ébredés hajnala volt. A Széphalmon tartott Kazinczy-ünnepség a nemzetnek volt ünnepnapja. Messze vidékekről zarándokoltak a szent sírhoz, hogy kifejezést adjanak annak, hogy a magyar nemzet a dermesztő álomból új életre kelt s öntudatos kegyelettel röjja le a hála adóját a nagy férfinak, ki jelszó gyanánt igatatta a magyar ember lelkébe, hogy »a nemzet nyelvében él«. Ez ünnepséget Szemere Miklós és Vass Gyulával Évva András kezdeményezte. S az ő vezetése alatt épült fel a magyar tudományos akadémia megbízásából a nemzeti hála látható emléke is — a mauzoleom.

1860-ban a régi emlékek nyomán is, de másrészt mint leghivatottabb nagy lelkesedéssel újra főjegyzővé választott. Ekkor dolgozta ki az egész országban elfogadott »megyei rendszer“-t.

A provizorium beálltával az egész tiszti karal együttesen leköszönt állásáról, mignem aztán 1867-ben ujjolag elfoglalta főjegyzői székét. Hogy miként töltötte be, szóljanak erről a vármegye levéltárában őrzött maradandó becsű munkái.

Nemes pályáját, mint ny. kir. törvényszéki elnök végezte be. Habár nyugalomba vonult, tevékeny lelke mégis munkatért keresett. Ott láttuk tisztes alakját: közgyűléseinken, ott láttuk a vármegyei küldöttségek élén, ott láttuk az egyházi ügyek vezetésénél. Munkás szelleme akkor pihent, ha a köző előmozdításán dolgozott.

Tiszteletreméltó példánya volt a valódi férfinek, a valódi hazafinak.

Áldott legyen az ő emléke!

A család részéről kibocsátott gyászjelentés így szól: Évva Ottilia özv. Borúth Eleménné és kiskorú gyermekei: Andor, Gyula, Jolánka; Ernő és neje okolicsnai Okolicsányi Klára; Jolán, özv. Farkas Lajosné; Mariska; Ilon férjezett Juhász Jenőné s férje Juhász Jenő, valamint kis fiuk Jenőcske; Ödön: továbbá özv. Évva Kálmánné szül. váradi Szabó Mariska és gyermekei Irén és Margitka fájdalomtelt szívvel jelentik nagyszámú rokonságuk nevében is, forrón szeretett édes atyjok, nagyatyjok s illetve apósuk *Évva András* nyugalmazott kir. törvényszéki elnöknek stb. élete 83-ik évében, szívszélhűdés következtében f. hó 7-én, esti 5 és fél óraker bekövetkezett gyászos kimúlt. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 9-én, d. u. 3 óraker fognak a ref. egyház szertartásai szerint a s.-a.-ujhelyi sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni. S.-a.-Ujhely, 1888. évi november hó 7-én. Béke, áldás, a gyermeki forró szeretet és kiérdemelt köztisztelet kísérik a drága hamvakat!

A ravatal előtt nemesebb érzelmeknek hódolt az emberi kebel. Harag gyűlölet, irigység, mind, mind elnémul ott, hol az enyészet képe tárul fel, és ha vannak emlékek, melyek a gyarló ember életét beárnyalták, a halotti kegyelet együtt temeti el azokat a kimúlt földi poraival a sír fenekére. De olykor vannak kivételek, midőn bátran megfordíthatjuk az éremet. Évva András sirjánál kérdezhetjük a köz- és magán életet, a hazát, a társadalmat, a szigorú közvéleményt, tegyen tanúságot, minek hódolt az, kinek porai felett az enyészet hullámai összezsaptak, — az igazságnak vagy a szenvedélyeknek? Egy erényekben gazdag multtól tanuskodnak mind e források, a kifáradt veterán szelleme, kinek hosszú életén keresztül soha pillanatra sem lazult meg a kötelességek láncolata, az ártatlanság hóféhér leplében jemelkedik

Folytatás a mellékleten.

Nem egyéb a bölcsek szilárdsága, mint hogy szívükbe zárják lelki küzdelmeiket.

Gyakran dicsekszünk még a legbünbösebb szenvedélyeinkkel is; de az irigység oly félelmes és szegénylésre méltó szenvedély, melyet soha sem merünk bevallani.

A rozsz, melyet elkövetünk, nem von maga után annyi üldözést és gyűlöletet, mint jó tulajdonságaink.

Jóllehet az emberek dicsekszenek nagy cselekedetekkel, azok gyakran nem nagy szándék, hanem a véletlen eredményei.

Nincs oly szerencsétlen esemény, melyből az ügyesek valami hasznot ne huzhatnának, sem oly szerencsés esemény, melyet az ostobák kárakra ne fordíthatnának.

Az őszinteség a szív megnyilatkozása. Csak nagyon kevés emberekben található meg; s a melyet közönségesen látunk, nem egyéb, mint finom tettetés mások bizalmának megnyerése végett.

A hazugság iránt való utálat gyakran észrevehetetlen nagyra vágyás, hogy bizonyítékainkat

jelentősekké tegyünk és szavainknak a vallás tekintélyét megszerezzük.

Az igazság nem hoz létre annyi jót a világon, mint a mennyi roszt az ő látszatai.

Az ifjuság folytonos mámor, az ész láza.

Nagyon unalmas betegség, ha egészségünket csak folytonos önuralommal tarthatjuk fenn.

Gyakran nem kevesebb ügyesség van abban, hogy élni tudunk a jó tanácssal, mint abban, hogy magunknak tudunk jó tanácsot adni.

Vannak rozsz emberek, a kik nem volnának oly veszedelmesek, ha nem volna bennük semmi jószág. (Vége köv.)

Szerkesztőségi posta.

Mikrosznak. A tükörképek fölött csak akkor mondhatunk bírálatot, ha az egész album-gyűjtemény rendelkezésünkre bocsátatik.

Sz. A. Budapest Postára adtuk. Üvözet mindkettőjüknek.

A kiadóhivatal üzenete.

Biztosítási ügynöknek Leányvár. — Egy izben már megintültük, hogy kölcsönve a hirdetések rovatában is megjelenhet. A 8 lapra terjedő füzetet 14 fért nyomhatjuk ki.

Nyilt-tér. *)

Brüsszelben az 1888-ik évi nemzetközi kiállításon arany éremmel kitüntetett gazdag szénsavtartalmu asztali és gyógyvíz

ÁGNES

FORRÁS

SAVANYUVÍZE

Friss töltésben kapítva az országos fővárosokban: Edskuty L. magy. k. és szorb. k. udv. ásványvíz vizszállítónál Budapest a. nemk. 10. bea. gyógy-ze-tárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

*) E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

HIRDETÉSEK.

Vendéglő- és hentesüzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Gönczi-féle 704. számú házban lévő **korcsmát, illetve vendéglőt** átvettem és azt folyó hó 9-én egy **hentesüzlettel** egybekötve megnyitottam.

Naponta friss virsli, szalvaládé és kitünő sódar nálam ugyanazon minőségben kapható, mint akár Kassán. **Sertéshus, friss kolbász, zsir** és egyszerűen az e szakba vágó cikkek naponta friss minőségben kaphatók.

A n. é. közönség kegyes pártfogását és támogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

WEISZ KÁROLY.

A KASSAI LAJOS FORRÁS

szénsavdus-kénes ásványvíze kitünő üdítő s egészségfentartó italul szolgál. Szétküldési főtelep Kassán: ifj. **Novelly Sándor** urnál. Kizárólagos raktár S.-a. Ujhelyben: **Szentgyörgyi Vilmos** urnál.

A fürdő gondnokság.

19—20

Tk. 5416. sz. 1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jelenek Ádám mint Lehoczki Mihály engedélyese végrehajtónak Balogh András zétényi lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 ft tőkekövetelés és járuléki végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. jbiróság) területén lévő Zétény községe és határában fekvő, a zétényi 113. sz. tjkvben A, I. 1—14. sorsz. alatt Balogh András nevére jegyzett 2/8-ad bel- és kültelekre az árverést 777 forinttal ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi december hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Zétényben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 77 forint 70 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi szept. hó 7-én.

Kolos, kir. törvénzéki bír.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY, VÖRÖS MÁRVÁNY és homokkő sirkövet.

Tisztelettel **BURGER ADOLF** vállalkozó. 19—

Sürgőnczim: **Burger Adolf S.-a.-Ujhely.**

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

105/1886. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. jbiróság 4124/85. p. számú végzése által Nagy Jánosné szül. Szalay Mária javára Nagy Ferenc, Nagy Erzsébet és Nagy Julianna ellen 440 ft tőke, ennek kamatai és eddig összesen 42 ft 96 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 500 ft-ra becsült Nagy Ferencnél 1 szekér, 2 ló, — Pálkás Jánosnál 2 ökör, 1 szekér és Nagy Mihálynál 1 szőrő rosta, 1 szekér és 2 ökörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a szerencsi kir. jbirósági 1699/88. p. sz. kiküld. rendel. végzése folytán a helyszínén vagyis Megyaszón végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközökre 1888. évi november hó 16. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Kelt Szerencsen 1888. évi okt. 31.

Hegymeghy László, kir. bír. végrehajtó.

764/888. kj. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt községi előjáróság által ezennel közhírré tétetik, miszerint Varannó-Hosszumező község határa területén a vadászati jog az 1889.—1892. évekre vagyis egymásutáni 3 évre a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adni, miért is fel hivatnak a bérelni szándékozók, hogy f. évi nov. hó 22-én d. u. 3 órakor a község házában megjelenni sziveskedjenek. A kikiáltási ár évenként 40 ft.

A feltételek a tavarnai körjegyzőségnél mindenkor d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig betekintheők.

Varannó-Hosszumezőn, 1888. okt. 30.

Szirmay József, körjegyző.

Viszoki Pál, bíró.

2—3

TK. 5620/88. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein Albert bezi lakos végrehajtónak Bajusz Ferenc leleszi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1500 forint tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. járás-bíró) területén lévő Lelesz községében fekvő a leleszi 226. sz. tjkvben (690—692.) hrsz. a. fele részben Bajusz Ferenc végrehajtást szenvedett, — másik fele részben pedig Zsarnay Márton örökösök tulajdonos társ nevére jegyzett s az 1881. évi LX. t. c. 156. §-a d) pontja értelmében egészben árverés alá bocsátandó belsőre és 32. ö. i. számú házra az árverést 452 forinttal ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi december hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Leleszen a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 45 forint 20 krajcárt készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál, 1888. évi szept. hó 14-én.

Kolos, kir. trvszéki bír.

P. 1473/1888. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannói kir. járásbíró 1457/1888. számú végzése által a Felső-zempléni kölcsön- és takaréktörvény végrehajtó javára id. Bahanyecz József s társa ellen 110 ft tőke, ennek 1886. év augusztus hó 2-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 47 ft 85 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 360 ft-ra becsült több rendbeli tehén és üszökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1473/p. 1888. számú kiküldést rendel. végzése folytán a helyszínén, vagyis Varannó Takács Ferencz alperesek lakásán leendő eszközökre 1888-ik évi november hó 21-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak. A netaláni elsőbbségi igények a hivatkozott törvény 111. és 112. §-ai értelmében érvényesítendők.

Az elárverzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Varannón, 1888. évi november hó 10-ik napján.

Sztankó László, kik. bír. végrehajtó.

HERCZ ZSIGMOND

= GAZDASÁGI GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDÉJE =
CLAYTON & SHUTTLEWORTH ANGOL GÉPGYÁR KÉPVISELŐJE
MISKOLCZON.

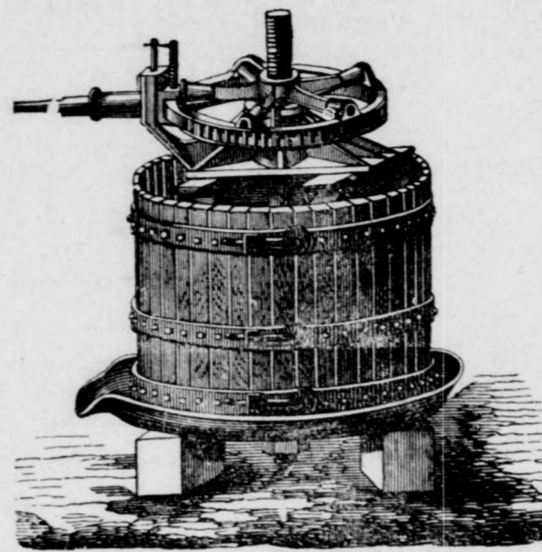
Van szerencsém a t. gazdaközönségnek ajánlani Clayton & Shuttleworth-féle minden rendszerű

sor- és szórvavető-gépeket,

továbbá Clayton & Shuttleworth-féle

egy-, két- és háromvasu ekéket,

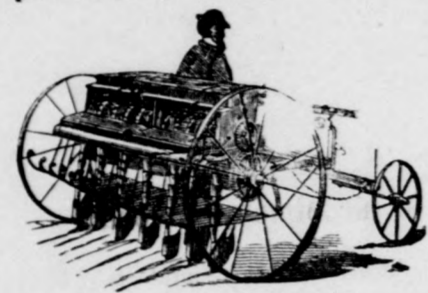
boronákat, tuskés hengereket, mélyítő- és kapáló-gépeket, széna szjátókat, olaj-sajtókat, borprékeket, szőlőzúzókat,

Clayton & Shuttleworth-féle gabona- és tisztító

rostákat, konkolyozó gépeket,

morzsolókat, darálókat, szecska- és répvágókat, egyes-, kettős- és hármas malmokat, olajpogácsatorókat, füllesztőgépeket

Használt kijavított Locomobilok, gőzcséplők, Stabilgépek, kazánok minden nagyságban, malmok, gőzfüllesztők mindig nagy választékban kaphatók jutányos árban több évi lefizetésre.

Használt gépeket veszek és ujakra becserélek.

Elvállalok mindenféle

gép- és kazánjavításokat,

tűzszekrények és csőfalak elkészítését, hengerek kifurását, gépek átalakítását s minden e szakba vágó munkák teljesítését, melyek árára 100 frtnyi összeg meghaladása esetén elvárók aratás utánig.

Költségvetések és árjegyzékek kívánatra küldetnek.

TK. 3117/1888. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. jbság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gábor Pál végrehajtonak Novák András mint néhai Novák József után maradt kkoru örökösök gondnoka végrehajtást szenvedő elleni 44 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíróház területén lévő Mád község határában fekvő, a mádi 925. sz. tjkvben néhai Novák József nevében álló 1812. hrsz. Becsek nevű szőlőt 208 ft becs. -- valamint a mádi 307. sztkvben ugyancsak néh. Novák József nevében álló 1627. hrsz. Veres

nevű szőlő 134 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi november hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Mád város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át a kikiáltott kezehez letenni.

Kelt a kir. jbiróság, mint tkkvi hatóságnál Szerencsen 1888. szeptember 21-én.

Kiss György,
kir. aljbiró.

A Cognacs Naturels

Berger, Volk és Társától

Dornbach-ban, Bécs mellett

legkevésbé sem áll mögötte a legfinomabb francia cognacs-nak és tekintve Franciaországban a szőlőtermesztésnek általánosan ösmert szomorú viszonyát és a magas beviteli vámot, a mely körülmények a meghamisítást könnyen lehetővé teszik, -- sokkal nagyobb kezeséget nyujt valóságáért és előrebocsátva azt, hogy ugyanazon jósaú, mint az ehhez hasonló francia termék, mégis felével kevesebbe kerül. Kiténtetve lettek a triceszi 1888-iki borkiállításán az arany éremmel és a cs. kir. kereskedelmi ministerium tiszteletdíjával, továbbá a bécsi 1888-iki országos gyümölcskiállításán a cs. kir. állami díjjal, a legmagasabb kitüntetéssel. -- Kapható: Sátoralja-Ujhelyben Szentgyörgyi Vilmos és Deutsch József Fia kereskedésében.

ÁRAK:	
Minőség *	Minőség **
Egész palaczk . 2.30 frt	Egész palaczk . 2.90 frt
Fél " . 1.30 frt	Fél " . 1.60 frt
Negyed " . .80 frt	Negyed " . .90 frt
Minőség ***	Minőség V 0
Egész palaczk . 3.90 frt	Egész palaczk . 4.80 frt
Fél " . 2.10 frt	Fél " . 2.55 frt
Negyed " . 1.20 frt	Negyed " . 1.40 frt

Oly helységekre, a hol elárusítóhelyek nincsenek, a megrendelés posta útján történik és három egész vagy ehhez megfelelő kis palaczk teljesen bérmentesen küldetik.

518. k. ig. sz. A gálszécsi járás főszolgabirjától.

A Zemplén megyebeli, gálszécsi járáshoz tartozó cseleji körorvosi állomás 1888-ik évi eecember hó 21-ikén d. e. 9 órakor fog Cselejben választás átján betöltetni. Pályázók kötelesek felszerelt folyamodványukat f. évi december hó 5-ik napjáig alólirt hivatalnál beadni.

Gálszécs, 1888-ik november 4-én.

Nemthy,
főszolgabiró.

Denaturált szesz

nagyban és kicsinyben
jutányos áron kapható
REICHÁRD testvéreknél.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy 24 év óta fennálló

fűszer- és vegyes kereskedésemet

a téli időnyre erősen ellátva a lehető legolcsóbb árakkal rendeztem be, s a nálam vett árúk ugy az árak, valamint minőségüket véve, a háztartásnál nagy megtakarítást hoznak.

Nevezetesebb áruimnak árjegyzéke a következő:

Kávé kilója 1 frt 60 krtól 2 frtig; különleges fajok 2 frt 20 kr.

Czukor egész süveg	kilója	44 kr.
" kimerve	"	46 "
" koczka	"	47 "
" liszt	"	47 "

Rizs-kása 1 kilo 16 krtól 36 " ig.

Szettek a napi árakban minden fajban.

Szappan szegedi 1 kg, 28 kr. táblába 1 kgr. 26 kr.

kernbarna " 24 "

Petroleum szalon " 24 "

" amerikai 1 csillag " 28 "

" császár belföldi " 32 "

" 3 rózsza amerikai " 40 "

ugyancsak literenkint 4 krral olcsóbban.

A legjobb minőségű „Apolló-gyertya“ 1/2 kilos csomag 6-os, 8-as — 36 kr.

Ugyanaz bécsi font, 560 grammos 4-es 6.8 a — 42 kr.

Kapható mindenkor saját készítményű patkány- és egérirtó szerem, nem veszélyes és egészen biztos hatása!

Továbbá ajánlom nagy raktáromat mindenféle bel- és külföldi rum- és cognakból és ipari czélokra engedélyezett szeszt a legolcsóbb napi áron.

Tisztelettel

Malártsik György.

Eddig még fölülmulthatatlan.

Maager V.-féle

cs. kir. szab. valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi autoritások által megvizsgálva, könnyű emészthető hatása végett gyermekek részére is, különösen ajánlható; mint leg-tisztább, legjobb, legeredetibb és általánosan elismert leghatásosabb gyógyszer mell- és tüdőbetegség ellen, gümő, sömör, daganatok, bőrkiütések, mirigybetegség, gyöngeség stb. ellen.

1 üveg sárga olaj 1 frt, 1 üveg fehér olaj 1 frt 50 kr.

Kaphatók a gyári raktárban:

Bécs, III. Bez. Heumarkt Nr. 3.,

valamint valódi minőségben Ausztria-Magyarország gyógyszerüzeteiben és minden nagyobb fűszerkereskedésében.

Sátoralja-Ujhelyben: csak Zlinszky J. ur gyógyszerüzeteiben.

5-18

A sebes-kellemesi kályhagyár

külföldi gyárak módja és mintái szerint gyártott közönséges és finom

kályháinak

nagy választékát és készletét

jutányos árak mellett a t. cz. helybeli és vidéki közönségnek megvételre ajánlja.

Arjegyzék kívánatra bérmentesen megküldetik.

A minták megtekinthetők és megrendelések tehetők a tulajdonos

Eperjesi Népbanknál.

szőlőmunkákban pedig kényszerült pauza állott be. A 8—10 fokos hideg erejét metszővé élezte a konok északi szél, mely már gyilkosságot is követett el. Ugyanis 8-óra viradól a „Mocsárka” szőlők alatt egy megfagyott embert találtak. A szerencsétlen Bányácsról való napszámos volt, s Hruha Jánosnak hitták. Szegény feje az isten hidege ellen pálinkával fütődött. Rendőri vizsgálat szerint a pálinka — álom — hideg okozta halálát.

(Az ujhelyi országos vásár) f. hó 5-én igen népes volt. A vásári cikkek jól s gyorsan keltek. A 0 fok alá szállott didergő időben mindenki sietett kikeresni s rövid alku után magával cepelni szükségleti cikkeit.

(Vonat összeütközés.) Levelezők írja, hogy f. hó 7-én déltájban a lizka-tolcsvai állomástól pár kilométernyire, az u. n. »vamosi bevágás«-nál két szembe hajtó tehervonat összeütközött. Az egymásba ütdés oly erős volt, hogy a mozdonyok egyike kizökkent, a teherkocsik közül pedig hét dirib-darabra tört. Szerencsére — halálozás nem történt, mert az anyagvontat személyzete idejében leugrált s csak kisebb-nagyobb zuzódást szenvedett. A kettős vágánnyal bíró vonalon történt eme katasztrófnak keletkezési okáról tudósítónk nem tesz említést. Vizsgálat a társulat és hatóság részéről megindított.

(A »Zemplén« fekete táblája.) A gyalogjáró helyeken eddig csak a lábtörés — most, amióta a vízhold kupakból kiöntött tartalom is oda fagy, a már nyaktörés is fenyegeti a szebb halálra érdemes emberiséget. Isten óvja minden bajtól még a mi rendőrségünket is! — A Rongyva-parti maison d'or nimfái a közszemérmert sértő magaviseletet tanusítanak azáltal, hogy leirhatatlan illetlenségeikkel az arra tévedt szemeket sértik. Jó lesz őket is, meg ablak függönyeket is ráncbaszedni.

(Karikagyűrű.) Takács Ilona és Dr. Pápay István jegyesek. Gánóc 1888.

(Rendőri hírek.) A betöréses lopások napirenden vannak Ujhelyben. Ugyanis nov. 2-án éjjel Schwarz Leopold bórkereskedésében (bazar), azután nov. 3-ára viradól a »Bodrogközi uj korcsmá«-ban, nov. 8-ának éjjelén pedig Kristóf Károly vas- és fűszerkereskedésében tettek látogatást a rovott társadalom bagoly-madarai. Egy ilyen jó madarat Seszták Mihály oláhcigány, ösmert betörő személyében hurokra kerített a rendőrség. A többinek is nyomában jár. A nov. 5-iki országos vásár alkalmával Rechnitzer E. közrendőr ormaga nem kevesebb mint 25 db zsebmetszőt tartóztatott le s szolgáltatott át a szolgabírósnak. Kutba jött. Puczy János r. bányácsi lakos, nős, gyermekes, 46 éves g. kath. vallásu egyén e hó 4-én jól felöntve a garatra, amint késő este haza botorkált, az utcán lévő kutba bukott. Holttestét másnap reggel neje vette észre s hozta ki a kutból. Halálos esés. Szürnyegen e hó 2-án egy Grün Hermán nevezetű fuvaros, aki a hid-építésnél kereste kenyerét, oly szerencsétlenül bukott le szekeréről, hogy rögtön szörnyet halt. Neje és 6 kiskoru gyermeke siratják. Nomen et omen. A szerelem sötét verem — elmondhatja Vojnovics Konstantin is, a hadnagyból tizedessé degradált gyalogos az Ungváron fekvő 66. ezredtől. Évekkel ezelőtt szerelmi frigyét szőtt Zajecz Mária, orfeumbeli ekszénekesnővel Budapesten. Konstantint sorsa Ungvárra ragadta bálványképtől. Mária pedig időközben Ujhelybe vetődött, s itten a »Fecske« nevezetű korcsma éjjeli üzletének lett kaszírője. A szerelem mágnesé már hetek előtt Konstantint Ujhelybe vonta. Az ezredtől megszökött tizedest, kit köröző parancsnoksága »a szerelem hőse« címén is megjelölt, f. hó 8-án fogta el a rendőrorrmester. Ellenállás nélkül adta meg magát. Ezredéhez leendő bekísértetés végett átadott a 14. huszárezred állomásparancsnokságának Ujhelyben.

(Ahol nem kell óvóiskola.) Tudomással bírnak t. olvasóink arról, hogy a vármegye bizottsága ez évi május havi közgyűlésében az óvóiskolák szaporításának ügyét, számítva a vidék hazafias csatlakozására és bizva az eszme diadalában, lelkesen felkarolta. Tudják azt is, hogy jársonkint megjelölte azokat a községeket, melyek ily óvóiskolák plántáinak befogadására a legalkalmasabb talajjal bírnak. Egy ilyen község a homonnai járás területén lévő Csértész is, mely vármegyénkben a középponttól legtávolabbra, Ujhelytől 131 kilométernyire fekszik. Az ottan felállítandó óvóiskola sorsa a közs. képviselőtestület közönyösségén hajótörést szenvedett. A csértészieknek — tisztelet a kiveendőknél — még abban az esetben sem kell kisedővő iskola, ha a vármegye az építési, berendezési és fenntartási költségeket magára vállalná. De hát miért nem kell? s ki az, akiknek nem kell? Azért nem kell, mert az ügy még nincsen megérve. Aki pedig ellene mond a vármegye bizottsági határozatának, s aki a megfélemlített képviselő-testület nevében tiltakozó szavát felemeli, az Homicskó Pál, ottani nagybirtokos, vármegye bizottsági tag, stb., stb. Ez a Pál? nem tudja mit kaszál! (Ne a szavakat, de a szívet nézzük!) A felvidékről (nota-bene nem Csértésztől) az elhanyagolt iskoláztatás megszüntetése ügyében a következő ciceróságot közölték velünk: „Figyelem alatt látva az országsszerte folkarolt néptanítást és ifju sarjadék nevelését tápláló intézkedéseket, melyek

alapján nagyságod is buzgóságát e téren: nem riadva vissza a közteher felelőssége alól, melyek mint e megye rendalapügyvivőjét a találékonyság messze kiható, szorgalmaskodó látszatján kívül, a valódi érdeket nyelv- és kultúr rendszerénél; egy-letek és a nevelés célra serkentő intézetek védelme által tanusított s folkarolt és magáévá tett s vélt eddig a jövő fáklyájának zenitjét a helyes s nemzeti csemete tanításban folkarolva látni: mindezek a szövetség elölrható fény visszaverő ábrázatai birtak engem arra, hogy nagyságodhoz forduljak s tapasztalt intézkedésétől várjam alantam lévő s majdnem eltompolt önértzetben lévő hiveim új életkedv, s gyermekeiben új tanulási vagy föl-élesztését. Ugyanis elszégyenítve kell felhoznom, hogy helységemben a tanítás, mely minden munkának alaprugója szokott lenni: oly idegennek tűnik fel, hogy nem restelve a különféle kifogásokat, gyermekeiket még mostanáig sem tartották érdemesnek arra, hogy iskolába megfelelőleg az intézkedéseknek küldenék; melynél fogva kérem nagyságodat mint e megye vélt lendítő védnökét a tanítás erkölcsi nimbuszát figyelemre méltatni szíveskednék s alapos intézkedő közegei alapján odahatni kegyeskedjék: hogy a nép, eltérve minden másodfoku gondolatirányt: a hanyagok büntetése által mellékérdékeiknél egyedül gyermekeiknek szellemi kiképzetési üdvét lássa az oktatásban és többé ezek után tanításától ne irtozkodjék. Minek folytatni célszerűnek látom nagyságod gondoskodását arra fölkerini, hogy ezen kiképzetési fokát, célszerűségét végeredményéhez méltón kir. tanfelügyelőség útján s nagyobb eredmény elérése végett a kerületi szinai járásbírósság által szorgalmazni kegyeskedjék. Ki is magam kegyébe ajánlottan jelölve maradok stb. E megható levélhez csak amondók vagyunk, hogy az illetékes körökben nem fogja elvéteszteni célját. Mert írva vagyunk: kérjétek és adatik — zörgessetek és megnyittatik.

(A törvényszékről) A f. hó 5-én megtartott vágatárgyaláson a kir. törvényszék Rohun Szteno Mária topolyai lakost gyermekölés büntette miatt másfél évi börtönre s három évi hivatalvesztésre ítélte. Ugyanakkor Papp Ferenc barkaszi lakos orgazdaság büntetése miatt állt a törvényszék elé. A tényválat ez: 1886. április 12-én Séra Sándor dámczi lakostól két lovat, Séra Mihály u. o. lakostól pedig egy lovat elloptak. Szorgalmas kutatás után Barkócon Papp Ferenc istállójában mindhárom lovat meglették, ki is azt állította, hogy e lovakat a barkóci erdőben vette két lengyel zsidótól 57 ftért. A tanuk vallomási által azonban beigazolva látván azt a kir. törvényszék, hogy Papp Ferenc a barkóci erdőben a mondott időben nem lehetett, közvetett bizonyítékok alapján még 1886. nov. 2-án, vádlottat bűnösnek mondta ki s egy évi börtönre ítélte. A budapesti ítélőtábla azonban ezt az ítéletet feloldotta s a tanuk vallomásában mutatkozó ellenmondások kiderítése s egyéb pótlások teljesítése céljából új végtárgyalást rendelt. A f. hó 5-én 6-án megtartott újabb végtárgyalás alkalmával, miután a tanuk vallomásaikat úgy módosították, hogy ennek következtében azon körülmény, hogy Papp Ferenc a három lovat két lengyel zsidótól vette volna, kizártnak nem tekinthető: a kir. törvényszék vádlottat, az ellenében fenforog számos gyanuok félretételével, az orgazdaság vádjá alól elegendő bizonyítékok hiányában felmentette.

(Szegény sáraiak) községüket elseperte a tavasi nagy árvíz. Örültek, hogy a veszedelem tor-kából életüket s ingó-bingó vagyonkájukat kimentették. Az ősi szállásból nem maradt egyéb a pusztá névnel. Bodrog-Sára, a házak s viskókból álló szegény Sára, felvette a néhai nevet. Mostan újabb csapás érte a lakosságot. A »falu« csordása ez az elpusztíthatatlan típus, lett újabb szerencsétlenségük kovácsa. E napokban a 80-dbból álló legelésző csordát egy kiszáradt tófenékre engedte, mely el van lepvé az ugynevezett »metély-fü«-vel. Ennek megint az lett szomorú következtése, hogy 60 db. marha felfuvódott. Nagy ügygyel-bajjal a zsadányi jó atyafiak 40-et megmentettek, de a többi oda veszett. De a mi e szomorú történetben legmeghatóbb — az, hogy a dögmaharhust, fontját 12 krjával mérve, két falu népe elemésztette! (A vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy ez esetben lehet e szó dögmaharhust? Szerk.)

(Országos vásár) fog f. hó 14—15-én Gál-szécsen tartatni.

(»Almanach.«) Singer és Wolfner kiadásából egy szép könyvet kaptunk, mely azonfelül jó is. Szinte sokat ad a jóból: tizenkét magyar író. Csak az ára kevés: 1 ft. Van köztük asszony és férfi, fiatal és öreg, humorista és szomorista. Lehet azon a könyvön busulni is, meg mulatni is, e mellett egy teljes kalendárium van benne, négy vallásfelekezet számára. Csak az a baj az Almanachban lévő írókra nézve, hogy hiába adnak ki egész esztendőben könyveket, a pup'ikum így szól: „Mit akarsz? Várok novemberig, megkaplak akkor tucat-magaddal 1 ftért.“ Tavaly házerpéldányban kelt el az »Almanach.« Az idén elfogy belőle tizezer. Mert a tavalyi házezer ember nem bánta meg, hogy megvette, s megveszi az idén is, négyezer ember pedig okvetlenül megbánta, hogy tavaly nem vette meg, s az idén pláne

meg veszi. Fényes neveket találunk bennök. Nem is beszélve az összes kalenderiomi szentekről s az európai uralkodóházak névsoráról, ott vannak: Jókai Mór, a céhbéli atyamester, Benickyné Bajza Lenke, Gyarmathy Zsigáné, Berczik Árpád, Vadnai Károly, Tolnai Lajos, Agai Adolf, Bársony István, Sebők Zsigmond, Tóth Béla, Rákosi Viktor. Elöl jár Mikszáth Kálmán egy előszóval és befejezi a sort egy novellával. Az »Almanach« Ujhelyben Löwi Adolf könyvkereskedésében kapható.

Egész selyem nyomott foulardot 1 frt 20 krtól
3 frt 90 krig méterjét öltözet- és darabonkint szétküldi a
Henneberg G. gyári raktára (cs: és kir. udvari szállító)
Zürich-ben. — Minták azonnalküldetnek. — Levelek
10 kr. portóval.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtázás.

Halmay Imre szinigazgató urnak, ki a s.-a.-ujhelyi árvasegélyző és jótékony egyesület javára rendezett bucsuelőadása tiszta jövedelmének felét 50 frt 25 krt ezen egylet pénztárába beszolgáltatta. Ezen összeghez járultak még: özv. Boruth Ele mérné a szinlap nyomtatási árával 4 frttal, Dr. Hornyay Béla 1 frt és Matolai Etele 60 krnyi felülfizetéssel. Jutott tehát az árvasegélyző egyesületnek összesen 55 frt 85 kr.

Fogadja ezért a t. szinigazgató az egyesület haláljának kifejezését.

S.-a.-Ujhely, 1888. nov. 8

Chyzer Kornél,
egyesületi pénztárnok.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilt levél.

A s.-a.-ujhelyi aut. orth. izr. hitközség tisztelt előljároságához.

Midőn f. évi augusztus hó folyamán új templomuk felavatásának híre terjedt el városunkban, a t. előljároság indítva érte magát e lapok 36-ik számában köztudomásra hozni, hogy az akkor célba vett felavatás a fenforogott körülményeknél fogva csak sártkörü lesz, melyet a szokásos ünnepélyes felszentelés a hatóságok és az intelligencia részvétele mellett alkalmas időben követni fog.

Tekintettel arra, hogy egy ujonnan épült zsinagógának nyilvános felszentelését hazánkban még eddig soha el nem kerülték, sőt hazafias kötelességnek ismerik;

hogy annak szükségét a t. előljároság idézett nyilatkozatával ismerik;

valamint tekintve, hogy ugy az izr. ünnepek, mint a gazdasági időszak mik talán gátolják a hitközséget ígérete beváltásában már végtértek; nemkülönben azon jogos várakozás folytán, hogy Löw László ungvári főrabbi ur, ki a zártkörű ünnepélyben oly tevékeny részt vett, a nyilvános felszentelésnél is szerepelve be fogja bizonyítani, mily szép haladást tett már is a magyar nyelv elsajátításában,

azon kérdést intézzük a t. előljárosághoz hogy mikor fogja tett ígéréthez képest, az új templom nyilvános felszentelésével a hatóság és társadalommal szemben való kötelességét leróni.

S.-A.-Ujhely, 1888. nov. 8.

Tisztelettel
Több érdeklődő.

CSARNOK,

Szemelvények La Rochefoucauld maximáiból.

— Fordítja: Illés Dezső. —

(Folytatás.)

A szemvakító nagy és feltűnő eseményeket a politikusok úgy tüntetik fel, mint nagy szándék eredményeit, pedig azok rendszeren a szeszély és szenvedély eredményei. Így az Antonus és Augustus közötti háboru, melyet a nagyravágyásra vezetnek vissza, hogy magukat a világ uraivá tegyék, talán csak a féltékenység eredménye volt.

A szenvedély az egyedüli szónok, a ki mindig meggyőz. Az a természetnek bizonyos művésze, melynek szabályai megdöntethetienek és a leggyyszerűbb ember, a kinek szenvedélyei vannak, jobban meggyőz, mint a kinek nincsenek.

Az emberi szivben a szenvedélyeknek örök tenyésze van; úgy, hogy az egyiknek romja majdnem mindig a másiknak alapja.

Gyakran a legellentétebb szenvedélyek párosulnak; a fősვნისგ gyakran tékozlást hoz létre és a tékozlás fősვნისგ; gyakran szilárdak vagyunk gyengeség által és vakmerők féltékenység által.

A fejedelmek kegyessége gyakran csak politika a népek vonzalmának megnyerésére.

szőlőmunkákban pedig kényszerült pauza állott be. A 8—10 fokos hideg erejét metszővé élezte a konok északi szél, mely már gyilkosságot is követett el. Ugyanis 8-óra viradól a „Mocsárka” szőlők alatt egy megfagyott embert találtak. A szerencsétlen Bányáskáról való napszámos volt, s Hruba Jánosnak hitták. Szegény feje az isten hidege ellen pálinkával fütődött. Rendőri vizsgálat szerint a pálinka — álom — hideg okozta halálát.

(Az ujhelyi országos vásár) f. hó 5-én igen népes volt. A vásári cikkek jól s gyorsan keltek. A 0 fok alá szállott didergő időben mindenki sietett kikeresni s rövid alku után magával cepelni szükségleti cikkeit.

(Vonat összeütközés). Levelezőnk írja, hogy f. hó 7-én déltájban a lizska-tolcsvai állomástól pár kilométernyire, az u. n. »vamosi bevágás«-nál két szembe hajtó tehervonat összeütközött. Az egymásba ütdés oly erős volt, hogy a mozdonyok egyike kizökkent, a teherkocsik közül pedig hét dirib-darabra tört. Szerencsére — halálozás nem történt, mert az anyagvonat személyzete idejében leugrált s csak kisebb-nagyobb zuzódást szenvedett. A kettős vágánnyal bíró vonalon történt eme katasztrófnak keletkezési okáról tudósítónk nem tesz említést. Vizsgálat a társulat és hatóság részéről megindított.

(A »Zemplén« fekete táblája.) A gyalogjáró helyeken eddig csak a lábtörés — most, amióta a vízholdó kupákból kiöntött tartalom is oda fagy, a már nyaktörés is fenyegeti a szebb halálra érdemes emberiséget. Isten óvja minden bajtól még a mi rendőrségünket is! — A Rongyva-parti maison d'or nimfái a közszemérmét sértő magaviseletet tanusítanak azáltal, hogy leirhatatlan illetlenségeikkel az arra tévedt szemeket sértik. Jó lesz őket is, meg ablak függönyeket is ráncbaszedni.

(Karikagyűrű.) Takács Ilona és Dr. Pápay István jegyesek. Gánóc 1888.

(Rendőri hírek.) A betöréses lopások napirenden vannak Ujhelyben. Ugyanis nov. 2-án éjjel Schwarz Leopold bórkereskedésében (bazar), azután nov. 3-ára viradól a »Bodrogközi uj korcsmá«-ban, nov. 8-ának éjjelén pedig Kristóf Károly vas- és fűszerkereskedésében tettek látogatást a rovott társadalom bagoly-madarai. Egy ilyen jó madarat Seszták Mihály oláhigány, ösmert betörő személyében hurokra kerített a rendőrség. A többinek is nyomában jár. A nov. 5-iki országos vásár alkalmával Rechnitzer E. közrendőr egymaga nem kevesebb mint 25 db zsebmetszőt tartóztatott le s szolgáltatott át a szolgabírósnak. Kútba fült. Puczy János r. bányáskai lakos, nős, gyermekes, 46 éves g. kath. vallású egyén e hó 4-én jól felöntve a garatra, amint késő este haza botorkált, az utcán lévő kutba bukott. Holttestét másnap reggel neje vette észre s huzta ki a kutból. Halálós és. Szürnyegen e hó 2-án egy Grün Hermán nevezetű fuvaros, aki a hid-építésnél kereste kenyerét, oly szerencsétlenül bukott le a szekeréről, hogy rögtön szörnyet halt. Neje és 6 kiskoru gyermeke siratják. Nomen et omen. A szerelem sötét verem — elmondhatja Vojnovics Konstantin is, a hadnagyból tizedessé degradált gyalogos az Ungváron fekvő 66. ezredtől. Évekkel ezelőtt szerelmi frigyét szőtt Zajecz Mária, orfeumbeli ekszénkesnővel Budapesten. Konstantint sorsa Ungvárra ragadta bálványképtől. Mária pedig időközben Ujhelybe vetődött, s itten a »Fecske« nevezetű korcsma éjjeli üzletének lett kaszírője. A szerelem mágnesé már hetek előtt Konstantint Ujhelybe vonta. Az ezredétől megszökött tizedest, kit köröző parancsnoksága »a szerelem hőse« címén is megjelölt, f. hó 8-án fogta el a rendőrmester. Ellenállás nélkül adta meg magát. Ezredéhez leendő bekísértetés végett átadatott a 14. huszárezred állomásparancsnokságának Ujhelyben.

(Ahol nem kell óvóiskola.) Tudomással bírnak t. olvasóink arról, hogy a vármegye bizottsága ez évi május havi közgyűlésében az óvóiskolák szaporításának ügyét, számítva a vidék hazafias csatlakozására és bizva az eszme diadalában, lelkesen felkarolta. Tudják azt is, hogy jársonkint megjelölte azokat a községeket, melyek ily óvóiskolák plántáinak befogadására a legalkalmasabb talajjal bírnak. Egy ilyen község a homonnai-járás területén lévő Csértész is, mely vármegyénkben a középponttól legtávolabbra, Ujhelytől 131 kilométernyire fekszik. Az ottan felállítandó óvóiskola sorsa a közs. képviselőtestület közönyösségén hajótörést szenvedett. A csértészieknek — tisztelet a kiveendőknél — még abban az esetben sem kell kisdédóvó iskola, ha a vármegye az építési, berendezési és fentartási költségeket magára vállalná. De hát miért nem kell? s ki az, akiknek nem kell? Azért nem kell, mert az ügy még nincsen megérve. Aki pedig ellene mond a vármegye bizottsági határozatának, s aki a megfélemlített képviselő-testület nevében tiltakozó szavát felemeli, az Homicskó Pál, ottani nagybirtokos, vármegye bizottsági tag, stb., stb. Ez a Pál? nem tudja mit kaszál!

(Ne a szavakat, de a szívet nézzük!) A felvidékről (nota-bene nem Csértésről) az elhanyagolt iskoláztatás megszüntetése ügyében a következő ciceróságot közölték velünk: Figyelem alatt látva az országzserte fölkarolt néptanítást és ifju sarjadék nevelését tápláló intézkedéseket, melyek

alapján nagyságod is buzgóságát e téren: nem riadva vissza a közteher felelőssége alól, melyek mint e megye rendalapüggyvivőjét a találekonyság messze kiható, szorgalmaskodó látszatján kívül, a valódi érdeket nyelvkultur rendszerénél; egy-letek és a nevelés célra serkentő intézetek védelme által tanusított s fölkarolt és magáévá tett s vélt eddig a jövő fáklájának zenitjét a helyes s nemzeti csemete tanításban fölkarolva látni: mindezek a szövétnek előreható fény visszaverő ábrázatai birtak engem arra, hogy nagyságodhoz forduljak s tapasztalt intézkedésétől várjam alantam lévő s majdnem eltompolt önérzetben lévő hiveim új életkedv, s gyermekeiben új tanulási vágy föllesztését. Ugyanis elszégyenitve kell felhoznom, hogy helységemben a tanítás, mely minden munkának alaprugója szokott lenni: oly idegennek tűnik fel, hogy nem restelve a különféle kifogásokat, gyermekeiket még mostanáig sem tartották érdemesnek arra, hogy iskolába megfelelőleg az intézkedéseknek küldenek; melynél fogva kérem nagyságodat mint e megye vélt lendítő védnökét a tanítás erkölcsi nimbuzsát figyelemre méltatni sziveskednék s alapos intézkedő közgei alapján odahatni kegyeskedjék: hogy a nép, *eltéve minden másodfoku gondolatirányt*: a hanyagok büntetése által mellékekeideinél egyedül gyermekeinek szellemi kiképezetési üdvét lássa az oktatásban és többé ezek után tanításától ne irtózkodjék. Minek folytán célszerűnek látom nagyságod gondoskodását arra fölkeríteni, hogy ezen kiképezetési fokát, célszerűségét végeredményéhez méltón kir. tanfelügyelőség útján s nagyobb eredmény elérése végett a kerületi szinnai járásbírósg által szorgalmazni kegyeskedjék. Ki is magam kegyébe ajánlottan jelölve maradok stb. E megható levélhez csak amondók vagyunk, hogy az illetékes körökben nem fogja eltéveszteni célját. Mert írva vagyunk: kérjete és adatik — zörgessetek és megnyittatik.

(A törvényszékről) A f. hó 5-én megtartott vágtárgyaláson a kir. törvényszék Rohun Szteno Mária topolyai lakost gyermekölés büntette miatt másfél évi börtönre s három évi hivatalvesztésre ítélte. Ugyanekkor Papp Ferenc barkaszi lakos orgazdaság büntette miatt állt a törvényszék előtt. A tényvázlat ez: 1886. április 12-én Séra Sándor dámcoci lakostól két lovat, Séra Mihály u. o. lakostól pedig egy lovat elloptak. Szorgalmas kutatás után Barkócon Papp Ferenc istállójában mindhárom lovat meglették, ki is azt állította, hogy e lovakat a barkóci erdőben vette két lengyel zsidótól 57 ftért. A tanuk vallomásai által azonban beigazolván látván azt a kir. törvényszék, hogy Papp Ferenc a barkóci erdőben a mondott időben nem lehetett, közvetett bizonyítékok alapján még 1886. nov. 2-án, vádlottat bünösnek mondta ki s egy évi börtönre ítélte. A budapesti ítéltábla azonban ezt az ítéletet feloldotta s a tanuk vallomásában mutatkozó ellenmondások kiderítése s egyéb pótlások teljesítése céljából új végtárgyalást rendelt. A f. hó 5-és 6-án megtartott újabb végtárgyalás alkalmával, miután a tanuk vallomásaikat úgy módosították, hogy ennek következtében azon körülmény, hogy Papp Ferenc a három lovat két lengyel zsidótól vette volna, kizártnak nem tekinthető: a kir. törvényszék vádlottat, az ellenében fenforgó számos gyanuok félretételével, az orgazdaság vádjá alól elegendő bizonyítékok hiányában felmentette.

(Szegény sáraiak) községüket elseperte a tavaszi nagy árvíz. Örültek, hogy a veszedelem torkából életüket s ingó-bingó vagyonszármakat kimenthették. Az ősi szállásból nem maradt egyéb a pusztá névnel. Bodrog-Sára, a házak s viskók-ból álló szegény Sára, felvette a néhai nevet. Mostan újabb csapás érte a lakosságot. A »falu« csordása ez az elpusztíthatatlan típus, lett újabb szerencsétlenségük kovácsa. E napokban a 80-dbból álló legelésző csordát egy kiszáradt tófenékre engedte, mely el van leve az ugynevezett »metély-fü«-vel. Ennek megint az lett szomorú következtése, hogy 60 db. marha felfúvódott. Nagy ügygyel-bajjal a zsadányi jó atyafiak 40-et megmentettek, de a többi oda veszett. De a mi e szomorú történetben legmeghatóbb — az, hogy a dögmahahust, fontját 12 krjával mérve, két falu népe elemésztette! (A vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy ez esetben lehet e szó dögmahahusról? Szerk.)

(Országos vásár) fog f. hó 14—15-én Gál-szécsen tartatni.

(«Almanach.») Singer és Wolfner kiadásából egy szép könyvet kaptunk, mely azonfelül jó is. Szinte sokat ad a jóból: tizenkét magyar író. Csak az ára kevés: 1 ft. Van köztük asszony és férfi, fiatal és öreg, humorista és szomorista. Lehet azon a könyvön busulni is, meg mulatni is, e mellett egy teljes kalendárium van benne, négy vallásfelekezet számára. Csak az a baj az Almanachban lévő írókra nézve, hogy hiába adnak ki egész esztendőben könyveket, a pup'ikum így szól: »Mit akarsz? Várok novemberig, megkaplak akkor tucat-magaddal 1 ftért.« Tavaly házerpéldányban kelt el az »Almanach.« Az idén elfogy belőle tizezer. Mert a tavalyi házezer ember nem bánta meg, hogy megvette, s megveszi az idén is, négyezer ember pedig okvetlenül megbánta, hogy tavaly nem vette meg, s az idén pláne

meg veszi. Fényes neveket találunk bennök. Nem is beszélve az összes kalenderiomai szentekről s az európai uralkodóházak névsoráról, ott vannak: Jókai Mór, a céhbéli atyamester, Benickyné Bajza Lenke, Gyarmathy Zsigáné, Berczik Árpád, Vadnai Károly, Tolnai Lajos, Agai Adolf, Bársony István, Sebők Zsigmond, Tóth Béla, Rákosi Viktor. Elöl jár Mikszáth Kálmán egy előszóval és befejezi a sort egy novellával. Az »Almanach« Ujhelyben Löwi Adolf könyvkereskedésében kapható.

Egész selyem nyomott foulardot 1 frt 20 krtól
3 frt 90 krig méterjét öltözet- és darabonkint szétküldi a
Henneberg G. gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító)
Zürich-ben. — Minták azonnalküldetnek. — Levelek
10 kr. portóval.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtázás.

Halmay Imre szinigazgató urnak, ki a s.-a.-ujhelyi árvasegélyző és jótékony egyesület javára rendezett bucsuelőadása tiszta jövedelmének felét 50 frt 25 krt ezen egylet pénztárába beszoálltatta. Ezen összeghez járultak még: özv. Boruth Elemné a szinlap nyomtatási árával 4 frttal, Dr. Hornyay Béla 1 frt és Matolai Etele 60 krnyi felülfizetéssel. Jutott tehát az árvasegélyző egyesületnek összesen 55 frt 85 kr.

Fogadja ezért a t. szinigazgató az egyesület haláljának kifejezését.

S.-a.-Ujhely, 1888. nov. 8

Chyzer Kornél,
egyesületi pénztárnok.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyílt levél.

A s.-a.-ujhelyi aut. orth. ízr. hitközség tisztelt előljárásgához.

Midőn f. évi augusztus hó folyamán új templomuk felavatásának híre terjedt el városunkban, a t. előljárásgal indittatva érzé magát e lapok 36-ik számában köztudomásra hozni, hogy az akkor célba vett felavatás a fenforgott körülményeknél fogva csak sárkörü lesz, melyet a szokásos ünnepélyes felszentelés a hatóságok és az intelligencia részvétele mellett alkalmas időben követni fog.

Tekintettel arra, hogy egy ujonnan épült zsinagógának nyilvános felszentelését hazánkban még eddig soha el nem kerülték, sőt hazafias kötelességnek ismerik;

hogy annak szükségét a t. előljárásgal idézett nyilatkozatával ismerik;

valamint tekintve, hogy ugy az ízr. ünnepek, mint a gazdasági időszak mik talán gátolják a hitközséget ígérete beváltásában már véget értek; nemkülönbön azon jogos várakozás folytán, hogy Löw László ungvári főrabbi ur, ki a zartkörü ünnepélyben oly tevékeny részt vett, a nyilvános felszentelésnél is szerepelve be fogja bizonyítani, mily szép haladást tett már is a magyar nyelv elsajátításában,

azon kérdést intézzük a t. előljárásgal hogy mikor fogja tett ígéretéhez képest, az új templom nyilvános felszentelésével a hatóság és társadalommal szemben való kötelességét leróni.

S.-A.-Ujhely, 1888. nov. 8.

Tisztelettel

Több érdeklődő.

CSARNOK,

Szemelvények La Rochefoucauld maximáiból.

— Fordítja: Illés Dezső. —

(Folytatás.)

A szemvakító nagy és feltűnő eseményeket a politikusok úgy tüntetik fel, mint nagy szándék eredményeit, pedig azok rendesen a szeszély és szenvedély eredményei. Így az Anton'us és Augustus közötti háboru, melyet a nagyvárúgyra vezetnek vissza, hogy magukat a világ uraivá tegyék, talán csak a féltékenység eredménye volt.

A szenvedély az egyedüli szónok, a ki mindig meggyőz. Az a természetnek bizonyos művészte, melynek szabályai megdönthetetlenek és a legegyszerűbb ember, a kinek szenvedélyei vannak, jobban meggyőz, mint a kinek nincsenek.

Az emberi szívben a szenvedélyeknek örök tenyészte van; úgy, hogy az egyiknek romja majdnem mindig a másiknak alapja.

Gyakran a legellentétebb szenvedélyek párosulnak; a fősvénység gyakran tékozlást hoz létre és a tékozlás fősvénységet; gyakran szilárdak vagyunk gyengeség által és vakmerők féltékenység által.

A fejedelmek kegyessége gyakran csak politika a népek vonzalmának megnyerésére.

szőlőmunkákban pedig kényszerült pauza állott be. A 8—10 fokos hideg erejét metszővé élezte a konok északi szél, mely már gyilkosságot is követett el. Ugyanis 8-óra viradólag a „Mocsárka» szőlők alatt egy megfagyott embert találtak. A szerencsétlen Bányácskáról való napszámos volt, s Hrubá Jánosnak hitták. Szegény feje az isten hídege ellen pálinkával fütődött. Rendőri vizsgálat szerint a pálinka — álom — hideg okozta halálát.

(Az ujhelyi országos vásár) f. hó 5-én igen népes volt. A vásári cikkek jól s gyorsan keltek. A 0 fok alá szállott didergő időben mindenki sietett kikeresni s rövid alku után magával cepelni szükségleti cikkeit.

(Vonat összeütközés). Levelezőnk írja, hogy f. hó 7-én déltájban a lizska-tolcsvai állomástól pár kilométernyire, az u. n. »vámosi bevágás«-nál két szembe hajtó tehervonat összeütközött. Az egymásba ütdés oly erős volt, hogy a mozdonyok egyike kizökött, a teherkocsik közül pedig hét dirib-darabra tört. Szerencsére — halálozás nem történt, mert az anyagvonat személyzete idejében leugrált s csak kisebb-nagyobb zuzódást szenvedett. A kettős vágánnyal bíró vonalon történt eme katasztrófnának keletkezési okáról tudósítónk nem tesz említést. Vizsgálat a társulat és hatóság részéről megindított.

(A »Zemplén« fekete táblája.) A gyalogjáró helyeken eddig csak a lábtörés — most, amióta a vízholdó kupákból kiöntött tartalom is oda fagy, a már nyaktörés is fenyegeti a szebb halálra érdemes emberiséget. Isten óvja minden bajtól még a mi rendőrségünket is! — A Rongyva-parti maison d'or nimfái a közszemérmert sértő magaviseletet tanusítanak azáltal, hogy leirhatatlan illetlenségeikkel az arra tévedt szemeket sértik. Jó lesz őket is, meg ablak függönyeket is ráncbaszedni.

(Karikagyűrű.) Takács Ilona és Dr. Pápay István jegyesek. Gánóc 1888.

(Rendőri hírek.) A betöréses lopások napirenden vannak Ujhelyben. Ugyanis nov. 2-án éjjel Schwarz Leopold bórkereskedésében (bazar), azután nov. 3-ára viradólag a »Bodrogközi uj korcsmá«-ban, nov. 8-ának éjjelén pedig Kristóf Károly vas- és fűszerkereskedésében tettek látogatást a rovott társadalom bagoly-madarai. Egy ilyen jó madarat Seszták Mihály oláhügány, ösmert betörő személyében hurokra kerített a rendőrség. A többinek is nyomában jár. A nov. 5-iki országos vásár alkalmával Rechnitzer E. közrendőr egymaga nem kevesebb mint 25 db zsebmetszőt tartóztatott le s szolgáltatott át a szolgabírósnak. Kútba fullt. Puczy János r. bányácskai lakos, nős, gyermekes, 46 éves g. kath. vallásu egyén e hó 4-én jól felöntve a garatra, amint késő este haza botorkált, az utcán lévő kutba bukott. Holttestét másnap reggel neje vette észre s huzta ki a kutból. Halálos és. Szürnyegen e hó 2-án egy Grün Hermán nevezetű fuvaros, aki a hid-építésnél kereste kenyerét, oly szerencsétlenül bukott le szekeréről, hogy rögtön szörnyet halt. Neje és 6 kiskoru gyermeke siratják. Nomen et omen. A szerelem sötét verem — elmondhatja Vojnovics Konstantin is, a hadnagyból tizedessé degradált gyalogos az Ungváron fekvő 66. ezredtől. Évekkel ezelőtt szerelmi frigyét szőtt Zajecz Mária, orfeumbeli ekszénkesnővel Budapesten. Konstantint sorsa Ungvárra ragadta bálványképtől. Mária pedig időközben Ujhelybe vetődött, s itten a »Fecske« nevezetű korcsma éjjeli üzletének lett kaszírője. A szerelem mágnesé már hetek előtt Konstantint Ujhelybe vonta. Az ezredtől megszökött tizedest, kit köröző parancsnoksága »a szerelem hóse« címén is megjelölt, f. hó 8-án fogta el a rendőrmester. Ellenállás nélkül adta meg magát. Ezredéhez leendő bekísértetés végett átadatott a 14. huszárezred állomásparancsnokságának Ujhelyben.

(Ahol nem kell óvóiskola.) Tudomással bírnak t. olvasóink arról, hogy a vármegye bizottsága ez évi május havi közgyűlésében az óvóiskolák szaporításának ügyét, számítva a vidék hazafias csatlakozására és bizva az eszme diadalában, lelkesen felkarolta. Tudják azt is, hogy jársonkint megjelölte azokat a községeket, melyek ily óvóiskolák plántáinak befogadására a legalkalmasabb talajjal bírnak. Egy ilyen község a homonnai járás területén lévő Csértész is, mely vármegyénkben a középponttól legtávolabbra, Ujhelytől 131 kilométernyire fekszik. Az ottan felállítandó óvóiskola sorsa a közs. képviselőtestület közönyösségén hajótörést szenvedett. A csértészieknek — tisztelet a kiveendőknél — még abban az esetben sem kell kisedővő iskola, ha a vármegye az építési, berendezési és fentartási költségeket magára vállalná. De hát miért nem kell? s ki az, akiknek nem kell? Azért nem kell, mert az ügy még nincsen megérve. Aki pedig ellene mond a vármegye bizottsági határozatának, s aki a megfélemlített képviselő-testület nevében tiltakozó szavát felemeli, az Homicskó Pál, ottani nagybirtokos, vármegye bizottsági tag, stb., stb. Ez a Pál? nem tudja mit kaszál!

(Ne a szavakat, de a szívet nézzük!) A felvidékről (nota-bene nem Csértészről) az elhanyagolt iskoláztatás megszüntetése ügyében a következő ciceróságot közölték velünk: »Figyelem alatt látva az országzszerre fölkarolt néptanítást és ifju sarjadék nevelését 8-órás intézkedéseket, melyek

alapján nagyságod is buzgóságát e téren: nem riadva vissza a közteher felelőssége alól, melyek mint e megye rendalapügyvivőjét a találékonyág messze kiható, szorgalmaskodó látszatján kívül, a valódi érdeket nyelvkultur rendszerénél; egy-letek és a nevelés célra serkentő intézetek védelme által tanusított s fölkarolt és magáévá tett s vélt eddig a jövő fáklájának zenitjét a helyes s nemzeti csemete tanításban fölkarolva látni: mind-ezek a szövétnek előreható fény visszaverő ábrázatai birtak engem arra, hogy nagyságodhoz forduljak s tapasztalt intézkedésétől várjam alantam lévő s majdnem eltompolt önértetben lévő hiveim új életkedv, s gyermekeiben új tanulási vágy fölélesztését. Ugyanis elszégyenítve kell felhoznom, hogy helységemben a tanítás, mely minden munkának alaprugója szokott lenni: oly idegennek tűnik fel, hogy nem restelve a különféle kifogásokat, gyermekeiket még mostanáig sem tartották érdemesnek arra, hogy iskolába megfelelőleg az intézkedéseknek küldenék; melynél fogva kérem nagyságodat mint e megye vélt lendítő védnökét a tanítás erkölcsi nimbuszát figyelemre méltatni sziveskednék s alapos intézkedő közgegi alapján odahatni kegyeskedjék: hogy a nép, *előtve minden másodfoku gondolatirányt*: a hanyagok büntetése által mellékérdelkeiknél egyedül gyermekeiknek szemleli kiképzetési üdvét lássa az oktatásban és többé ezek után tanításától ne irtózkodjék. Minek folytán célszerűnek látom nagyságod gondoskodását arra felkérni, hogy ezen kiképzetési fokát, célszerűségét végeredményéhez méltón kir. tanfelügyelőség utján s nagyobb eredmény elérése végett a kerületi szinrai járásbírósnak által szorgalmazni kegyeskedjék. Ki is magam kegyébe ajánlottan jelölve maradok stb. E megható levélhez csak amondók vagyunk, hogy az illetékes körökben nem fogja eltevészenli célját. Mert irva vagy: kérjetelek és adatik — zörgessetek és megnyittatik.

(A törvényesékről) A f. hó 5-én megtartott vágtárgyaláson a kir. törvénszék Rohun Szteno Mária polypai lakost gyermekölés büntette miatt másfél évi börtönre s három évi hivatalvesztésre ítélte. Ugyanekkor Papp Ferenc barkaszoí lakos orgazdaság büntette miatt állt a törvénszék előtt. A tényvázlat ez: 1886. április 12-én Séra Sándor dámczi lakostól két lovat, Séra Mihály u. o. lakostól pedig egy lovat elloptak. Szorgalmas kutatás után Barkócon Papp Ferenc istállójában mindhárom lovat meglették, ki is azt állította, hogy e lovakat a barkóci erdőben vette két lengyel zsidótól 57 ftért. A tanuk vallomásai által azonban beigazolvva látván azt a kir. törvénszék, hogy Papp Ferenc a barkóci erdőben a mondott időben nem lehetett, közvetett bizonyítékok alapján még 1886. nov. 2-án, vádlottat bünösnek mondta ki s egy évi börtönre ítélte. A budapesti ítéletábla azonban ezt az ítéletet feloldotta s a tanuk vallomásában mutatkozó ellenmondások kiderítése s egyéb pótlások teljesítése céljából új végtárgyalást rendelt. A f. hó 5 és 6-án megtartott újabb végtárgyalás alkalmával, miután a tanuk vallomásaikat úgy módosították, hogy ennek következtében azon körülmény, hogy Papp Ferenc a három lovat két lengyel zsidótól vette volna, kizártnak nem tekinthető: a kir. törvénszék vádlottat, az ellenében fenforzó számos gyanuok félretételével, az orgazdaság vádja alól elegendő bizonyítékok hiányában felmentette.

(Szegény sáraiak) községüket elseperte a tavaszi nagy árvíz. Örültek, hogy a veszedelem torkából életüket s ingó-bingó vagyonszájukat kimenthették. Az ősi szállásból nem maradt egyéb a pusztá névnel. Bodrog-Sára, a házak s viskókból álló szegény Sára, felvette a néhai nevet. Mostan újabb csapás érte a lakosságot. A »falu« csordása ez az elpusztíthatatlan típus, lett újabb szerencsétlenségük kovácsa. E napokban a 80-dbból álló legelésző csordát egy kiszáradt tófenékre engedte, mely el van leve az ugynevezett »metély-fü«-vel. Ennek megint az lett szomorú következése, hogy 60 db. marha felvúdott. Nagy ügygyel-bajjal a zsadányi jó atyafiak 40-et megmentettek, de a többi oda veszett. De a mi e szomorú történetben legmeghatóbb — az, hogy a dögmahahust, fontját 12 krjával mérve, két falu népe elemészette! (A vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy ez esetben lehet e szó dögmahahusról? Szerk.)

(Országos vásár) fog f. hó 14—15-én Gál-szécsen tartatni.

(«Almanach.») Singer és Wolfner kiadásából egy szép könyvet kaptunk, mely azonfelül jó is. Szinte sokat ad a jóból: tizenkét magyar író. Csak az ára kevés: 1 ft. Van köztük asszony és férfi, fiatal és öreg, humorista és szomorista. Lehet azon a könyvön busulni is, meg mulatni is, e mellett egy teljes kalendáriom van benne, négy vallásfelekezet számára. Csak az a baj az Almanachban lévő írókra nézve, hogy hiába adnak ki egész esztendőben könyveket, a pup'ikum így szól: »Mit akarsz? Várok novemberig, megkaplak akkor tucat-magaddal 1 ftért.« Tavaly házezer példányban kelt el az »Almanach.« Az idén elfogy belőle tizezer. Mert a tavalyi hatezer ember nem bánta meg, hogy megvette, s megveszi az idén is, négyezer ember pedig okvetlenül megbánta, hogy tavaly nem vette meg, s az idén pláne

meg veszi. Fényes neveket találunk bennök. Nem is beszélve az összes kalenderiomi szentekről s az európai uralkodóházak névsoráról, ott vannak: Jókai Mór, a céhbéli atyamester, Benickyné Bajza Lenke, Gyarmathy Zsigáné, Berczik Árpád, Vadnai Károly, Tolnai Lajos, Agai Adolf, Bársony István, Sebők Zsigmond, Tóth Béla, Rákosi Viktor. Elöl jár Mikszáth Kálmán egy előszóval és befejezi a sort egy novellával. Az »Almanach« Ujhelyben Löwi Adolf könyvkereskedésében kapható.

Egész selyem nyomott foulardot 1 frt 20 krtól

3 frt 90 krig méterjét öltözet- és darabonkint szétküldi a Henneberg G. gyári raktára (cs: és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnalküldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtázás.

Halmay Imre szinigazgató urnak, ki a s.-a. ujhelyi árvasegélyző és jótékony egyesület javára rendezett bucsuelőadása tiszta jövedelmének felét 50 frt 25 krt ezen egylet pénztárába beszolgáltatta. Ezen összeghez járultak még: özv. Boruth Ele mérné a szinlap nyomtatási árával 4 frttal, Dr. Hornyay Béla 1 frt és Matolai Etele 60 krnyi felülfizetéssel. Jutott tehát az árvasegélyző egyesületnek összesen 55 frt 85 kr.

Fogadja ezért a t. szinigazgató az egyesület haláljának kifejezését.

S.-a.-Ujhely, 1888. nov. 8

Chyzer Kornél,
egyesületi pénztárnok.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyílt levél.

A s.-a.-ujhelyi aut. orth. izr. hitközség tisztelt előljárásgához.

Midőn f. évi augusztus hó folyamán új templomuk felavatásának híre terjedt el városunkban, a t. előljárásg indítva érzé magát e lapok 36-ik számában köztudomásra hozni, hogy az akkor célba vett felavatás a fenforgett körülményeknél fogva csak *szátkörü* lesz, melyet a szokásos ünnepélyes felszentelés a hatóságok és az intelligencia részvétele mellett alkalmas időben követni fog.

Tekintettel arra, hogy egy ujonnan épült zsinagógának nyilvános felszentelését hazánkban még eddig soha el nem kerülték, sőt hazafias kötelességnek ismerik;

hogy annak szükségét a t. előljárásg idézett nyilatkozatával ismerik;

valamint tekintve, hogy ugy az izr. ünnepek, mint a gazdasági időszak mik talán gátolják a hitközséget ígérete beváltásában már véget értek; nemkülönbön azon jogos várakozás folytán, hogy *Lőw Lásár* ungvári főrabbi ur, ki a zártkörü ünnepélyben oly tevékeny részt vett, a nyilvános felszentelésnél is szerepelve be fogja bizonyítani, mily szép haladást tett már is a magyar nyelv elsajátításában,

azon kérdést intézzük a t. előljárásgához hogy mikor fogja tett ígéretéhez képest, az új templom nyilvános felszentelésével a hatóság és tarsadalommal szemben való kötelességét leróni.

S.-A.-Ujhely, 1888. nov. 8.

Tisztelettel
Több érdeklődő.

CSARNOK.

Szemelvények La Rochefoucauld maximáiból.

— Fordítja: Illés Dezső. —

(Folytatás.)

A szemvakító nagy és feltűnő eseményeket a politikusok úgy tüntetik fel, mint nagy szándék eredményeit, pedig azok rendszeren a szeszély és szenvedély eredményei. Így az Anton'us és Augustus közötti háboru, melyet a nagyvágyásra vezetnek vissza, hogy magukat a világ uraivá tegyék, talán csak a féltékenység eredménye volt.

A szenvedély az egyedüli szónok, a ki mindig meggyőz. Az a természetnek bizonyos művészete, melynek szabályai megdönthetetlenek és a legegyszerűbb ember, a kinek szenvedélyei vannak, jobban meggyőz, mint a kinek nincsenek.

Az emberi szívben a szenvedélyeknek örök tenyésze van; úgy, hogy az egyiknek romja majdnem mindig a másiknak alapja.

Gyakran a legellentétebb szenvedélyek párosulnak; a fősvénység gyakran tékozlást hoz létre és a tékozlás fősvénységet; gyakran szilárdak vagyunk gyengesség által és vakmerők féltékenység által.

A fejedelmek kegyessége gyakran csak politika a népek vonzalmának megnyerésére.

fel képzeletünk előtt az öröklét birodalmába. Szívjóság a lélekerővel, a hazafiság az önzetlenséggel, a közügyek benső érdeklődése: a pártatlan szellem, részrehajlatlan igazságszeretet és nyugodt bölcseséggel párosulva az elhunyt jellemegységének azon kimagasló alkatelemei, melyek életének a közszeretet és közbecsülést, emlékének pedig a közkegyelet örökzöld lombjait biztosították.

Hirek a nagyvilágból.

Kardcsörtető Oroszország. Gurko tábornok Orosz Lengyelország kormányzója, a *Suvalov* g. berlini nagykövete tiszteletére rendezett banketten tartott pohárköszöntőjében többek között ezt mondta: „A szomszéd államokban harcias a hangulat. Huszonnégy óra alatt átéljük mindkét határt (Németország s Ausztriáról van szó) ha a cár szólít. Ausztriának van kitűnő tüzérsege, a német hadseregnek kitűnő taktikája, de bennünk oroszokban van lelkesedés és kitartás. Tudjuk az utat Bécsbe is, Berlinbe is.

A borkii katasztrófa alkalmából közzé tett cári kiáltványnak egyik paszusa így szól: „A gondviselés, mely megoltalmazta szeretett hazánk javának szentelt életünket, adjon nekünk erőt is, hogy mindvégig híven megfeleljünk nagy kötelességeinknek, mikre akarata bennünket meghívott.“

Mikor a kínai császár házasodni készül. — A kínai császár most érte el azt a kort, melyben szabad neki a háremélet gyönyöreiben szórakozást keresni. E célból a császárság legszebb leányai a pekingi Hay-Hai kastélyba hivatnak. Több mint százötvenen, a mandzsu, mongol és kínai arisztokrata családokból, jelentek meg a császári hívásra. Hoszas és beható szemle után az anyacsászárné, ki egyszersmind a fiatal császár gondos gyámja, kiválasztott számára hatot az — első és huszart a második osztályból. Megjegyzendő, hogy az ifjú Kuang-Siá császár most érte el a 17-ik évet.

Amerikában, az Egyesült-Államokban *Cleveland* helyett *Harisson* lett megválasztva elnökül. A demokrata párt bukott, győztek a republikánusok.

Hirek az országból.

Öfelsége, mint osztrák császár, ez évi dec. hó 2-án ünnepeli meg uralkodásának 40 éves jubileumát.

A Bazilika-sorsjegyek VII. sorsolása f. hó 2-án ment végbe. Kisorsoltatott összesen 64 db. sorsjegy. Az 50,000 ftos főnyeremény a 7983 sorzat 61 számára esett. Egyenkint 1000 fto nyert két sorsjegy, és pedig: a 6773 sorzat 10 száma és a 687 sorzat 90 száma. Egyenkint 500 fto nyert: 528-sor 34. sz. 1792. sor 100. sz. 2561, sor 89. sz. Egyenkint 100 fto nyertek: 2956—17, 8—61, 1271—12, 20066—23, 6910—23, 2352—7. Ezenkívül még huszonöt sorsjegy nyert egyenkint 50—50 frot, U. m. 5672—55, 2534—81, 495—5, 4480—81, 1874—89, 1816—60, 6183—7, 564—88, 818—19, 3433—58, 5655—60, 3504—84, 3310—7, 2078—65, 1995—67, 5861—58, 2805—48, 6272—22, 3908—6, 4530—78, 7114—41, 3074—8, 5647—36, 684—7, 858—85.

A trónörökös pár, ha igaz, válni készül. A párisi „Figaro“ és az angol „Truth“ hírlapok, minden bevezetés s kommentár nélkül újságotják, hogy Stefánia válni készül Rudolf trónörökösötől. Annyi igaz, hogy a bécsi lapok mélyen hallgatnak erről a meglepő hírről. Eddig az udvari körhöz közelálló „Fremdenblatt“ sem vett magának fáradságot a szenzációs híresztelés meghazudtolására.

Allamosítás. Egy bécsi hírlap értesülése szerint az első magyar gácsországi vasut államosítására vonatkozó tárgyalások már legközelebb megkezdődnek.

Havazások. Felvidékünkön a hegyek s völgyek már vastag hóréteggel vannak borítva. A mostoha időjárás e héten hazánk déli részébe is meghozta az első havat.

Bányaszerencsétlenség. A salgótarjáni kőszénbányába, annak egyik aknájába, a víz beszakadt s az ott dolgozó 300 munkás közül 20 odafúlt.

Színház.

Tália templomát becsukták. Egyszerűben szólva: Halmiék elutaztak és ez annyit is tesz hogy Csernyiczky fájó könnyeket hullat.

Az ő saját külön temploma, melyet tulajdonképpen a jó ét- és itvágnak istenéhez, Szilénushoz, kellene címezni, szerdától csöndes, mint a templom farsangban.

A publikum tehát nyugszik. És aki nyugalomra hajlja fejét: illd, hogy gondolkozzék is. Vesse össze az élményeit.

Mit látott és hogy van vele megelégedve? Ez a kettős kérdés vár megoldásra.

Röviden végezhetünk vele. Láttunk egy fiatal, s mint multi számunkban megemlítettük, az ország különböző részeiből

összevetődött társulatot egy országszerte kitűnőnek ismert operet-primadonnával az élén.

Egyedüli színész, úgy szólván, akit csak a színpadról lehet ismerni.

Egy operet-primadonna, akinek 500 ft havi gázsija volt el tudlenni magánfogató, cigány zene-és imádók nélkül! Ez bizonyára megemléstésre méltó specialitás.

És a többi színészek? Tanulékony, tisztességes firmák, akik után nem sirnak sem a hitelezők, sem a megpumpolt jó barátok.

A repertoár változatos volt. Láttunk tragédiát, szekspiri klasszicizmust, ami Ujhelyben szokatlan; láttunk drámát Ohnet és Dumástól, társadalmi vigjátékot Csiky-től, bohózatot, s ami csak most került színre Kolozsvárra illd veszedelmek közepette: egy csomó operetet. S ezt mind eléggé fejlett műizlésünk kívánalmainak megfelelő előadásban.

Legjobb bizonyítéka ez állítás igazságának a pártolás, melyben Ujhely Halmayékat e valóban — kritikus időben részesíté. A Latabár-korabeli szép napok viradtak fel újra Ujhely egén, s az állandó pártfogás melegeben sütkérezhetett nálunk a színművészet istenasszonya.

A társulat legjobb erői: az igazgató-pár, Lubrinicz, Lénárdné, Nógrády, Várady, a férfiak között: Várady Bihary, Szilágyi, Deák, Nógrády, Vessélyi stb.

Ujhely tud méltányolni és tud szeretni. Ezt a becses tanulságot vitték el magukkal Halmayék Szatmárra. A szintársulat pedig érdemes a pártolásra, ezt a tanulságot merítette a közönség. Halmay társulatát megszerettük. És akit Ujhely megszeret, meg van az szeretve.

Reméljük, hogy a viszontlátás reményében váltak el tőlünk s a tavaszon fokozott kedv és erőben gyönyörködhetnek majd bennünket.

Szatmárra vig és bőséges szezonot kívánunk.

A múlt héten színre került: hétfőn, „Hőféherke és a hét törpe“ látványos gyermekelőadás telt ház előtt, kedden Halmayné jutalomjátékaul zsufolt házban Konti „Királyfogás“ c. operete és szerdán az árvaház javára pra- és postludiummal szintén telt ház előtt a „Lovoodi árva“ Nógrádyval. Az árvaházra 50 ft jutott a tiszta jövedelemből. Csütörtökön reggel a társulat Szatmárra költözött.

Az igazgatóknak 8-áról keltezett bucsuzója így szól: „Mélyen tisztelt közönség! Midőn mai nappal előadásaim sorozatát befejezem, kedves kötelességem teljesíteni, ha a „n. é. közönségnek irányomban tanúsított meleg pártfogásáért és egyes előadásoknál tapasztalt hiányok elnézéseért magam és társulatom nevében leghálásabb köszönetemet fejezem ki, s kérem tartsanak meg szives emlékezetükben. Tisztelettel Halmay Imre, a szatmári színház igazgatója.

Különfélék.

(Személyi hír.) Főispán ömeltósága f. hó 10 én reggel Gf *Andrássy Gyula* öxelenáciájának látogatása végett Tisza-Dobra utazott.

(Néh. Éva András temetése) f. hó 9-én d. u. ment végbe oszlatlan részvét mellett. A halottas ház udvarát, melyen a koszorúkkal elhalmozott koporsó diszes ravatalra volt elhelyezve, dacára a csipős hidegnek, már 3 óra előtt sűrű csoportokban foglalta el a halotti gyülekezet. Koszorukat adtak a családtagok, továbbá a kir. törvénytörvényesek e felirattal: „Volt elnökének — a törvénytörvényesek“. Pontban 3-kor érkezett meg a vár megyei tisztikar, élén a főispánnal, a kir. törvénytörvényesek és járásbíró, vezetve az elnök által. Ott láttuk a bodrog-tiszaszabályozási társulat igazgatóját (mely társulatnak a boldogult éppen akkor volt elnöke, mikor az válságos helyzetbe jutott és sülyedező hajóját erős karokkal vezette a biztos révpárthoz) a kir. adófelügyelőséget testületileg, továbbá a városi előjáróságot, képviselőtestületet, kir. honvédtisztikart és azonkívül még sok-sok embert, akik a közbecsülés, tisztelet és közszeretet nevében jöttek koporsójához leróni a kegyelet adóját. Csak kortársai, a közélet terén hű elv és munkatársai voltak csekély számmal. Pedig egy sem maradt koporsójától távol közülök! Hja bizony már alig-alig áll a büszke csererdő, melynek egyik fája dűlt ki a boldogultban. Kisvártatva érkezett meg az egyház szolgálja: *Fejes* távollétében a gyászszertartás teljesítésére fölkért *Mitrovics Gyula*, a s. pataki ref. főiskolának jeles lelkésze. Az énekar gyász-zsoltosmáinak elhangzása után rövid könyörgés azután ékes halotti beszéd következett. Az ész és a szív remeke, melylyel a kitűnő egyházi szónok minden jelenvöltat mélyen megindított. Szépen alkalmazta a közélet halottjára az irás szavait: az én koporsóm jobbára van feljegyezve az én napjaimnak hosszúsága, balomon az én becsülésem és tisztességem. A búcsúztató lelkész megható imája és a kar éneke után kortársai vették karjaikra a drága emlékü hamvakat s ráhelyezték az utolsó földi ut kocsijára. A temetőben mélyen megilletődve vettünk

bucsut a drága hamvaktól, átadva azokat a családi sírboltnak, az édes anyai földnek, melyet szíve végső lehelletéig oly hön, oly példásan szeretett. Drága halottunk! Üres lesz helyed közöttünk sokáig — szívünk pedig telve lesz fájdalommal elvesztésed fölött. Nyugodjál ott a sir csendes, békés ölében, elköltözött kedveseid társaságában s küldj égi vigasztalást árván maradt családodnak, megszómorodott szívű barátaidnak, tisztelőidnek — küldj erőt, kitarást követőidnek.

(A mai felolvasás), mely alkalommal *Dr. Chyzer Kornél* az önfentartásról, *Ballagi Aladár* pedig Franciaországnak a miveltiségre való hatásáról fognak épületes dolgokat elmondani, városunknak s vidékének tanulságot szomjazó körei részéről bizonyára szép látogatottságnak fog örvendni. Az effajta felolvasásoknak városunkban már története s maradandó emlékezete van. A vármegyei orvos-gyógyszerész-egyesület s hű szövetségesei által a népszerű ismeretterjesztő esték első ciklusában nyújtott szellemi táplálék izlett a nagy közönségre finyasabbjainak is; csömört azoktól nem kapott senki sem, sőt, mint az egyes évszakok kapós ritkaságaival szokott történni, ebben az unalmas évadban felcsigázott vágygyal gondolt minden ép érzékű ember arra, hogy a tudás fájának beérett gyümölcsseit, szellemi felüdülés-meggyarapodás okáért is élvezhesse Nagy várakozással lép hát közönségünk ma a vármegyei háza nagytermébe. Abban amit várt, hogy t. i. ottan *hasznos* és maradandó szellemi élvezetben fog részesülni, bizonyára mint máskor nem csalódott, ma sem fog megcsalatozni.

(Művészi hangverseny.) Színészeink elmentek. Szellemi élvezetekben anélkül is szegény városunk szegényebb lett ismét egy olyan helylyel, hol lelkünk szellemi tápot nyerhetett. Ily mostoha viszonyok között kétszeresen örülnünk kell ama felolvasó estéknek, melyeket a »Zempléni megyei orvos-gyógyszerész egyesület« mátol kezdve havonként kétszer szándékozik rendezni s melyhez annyi jeles, képzett felolvasó járul előadásával. A tudományok annyi különböző utain s tájain kalauzolnak majd, hogy ösmerteink mindenestire tágulni fognak. Kétségtelen, hogy e felolvasások közművelődésünknek hathatós tényezői s előmozdítói lesznek. Az egyesület, hogy ez ismeretterjesztő esték előadásainak, a *felolvasások kinyomtatásának költségeit fedezhesse december 1-én hangversenyt készülni rendezni*. De mint minden vállalatban, úgy e rendezésében is nem pusztán annak anyagi előnyeire gondolt az egyesület, hanem igyekezett közreműködőkül *valódi művelészeket* megnyerni. Így az est nemcsak élvezetet hoz, hanem művészi becsüsel is fog birni — s minthogy a program változatos, hisszük, hogy vonzó hatással is lesz az mindenkire, még azokra is, kik a zenéért nem rajonganak. Az előzetes programból olvasuk, hogy a jótékony s nemes céliránti tekintéttől szives készséggel felajánlották közreműködésüket: *Wittenbergerné* asszonyaság, *Thomán István*, *Elischer Henrik*, *Poeschl*, *Mátray* és *Margitai* urak. Abból, hogy Thomán zeneakadémiai tanár ur, kinek virtuóz játékában már nem egyszer volt alkalmunk gyönyörködni, föllép s kinek művészi híre kontinensünk művészvilágában sokkal ösmertebb, semhogy a mi szerény dicséretünk annak nimbusát emelhetné — következtethetünk a többi közreműködők művészetére is, kiket városunkban még nem volt szerencsénk hallhatni. Annyit azonban mondhatunk, hogy azok, kik *Wittenbergerné* asszonyaság énekét, *Elischer* ur gordonka-szólóit s *Poeschl* ur hegedű játékát hallották, egész elragadtatással szólnak róluk s úgy az egyesület, melynek kérésére felléptek, mint városunk, mely őket kedves vendégeikül fogja üdvözölni s a művelt nagy közönség csak gratulálhat magának a december 1-ére kitűzött művészi hangversenyhez. Hiszük is, hogy a művelzetekért mindig hálás közönségünk most is köszönettel adózik mindazoknak, kik ama művészi est megteremtésén serényül fáradoznak.

(Táncest.) A s. a. -ujhelyi kaszinó f. hó 14-én saját helyiségében táncestet rendez. Család- és személyi jegy ára 2 ft.

(Barátságos vacsora.) Tegnap mult egy hete, *Kecskés Antal* s. a. -ujhelyi g. k. lelkész-esperes vendégszerető szives házában igen diszes vendégsereg gyült össze vidám kedvű szüreti vacsorára. A barátságos, kedves alkalmat az e nembeli mulatságok legsikerültebbjei közé kell soroznunk. A szeretett házi gazda ékes szavakkal s meleg érzellemmel köszöntötte fel »kedves« vendégeit. Ezek nevében *Matolai* alispán emelt poharat, éltetve a derék házi gazdát s kedves háznépét, kikkel magyaros vendégszeretet költözött be a vendéglátásról régen ösmert uri hajlékba. A pompás hangulat percről-percre fokozódott s a hely levét vidám kedvvel fogyasztó »legények« utolsó csapata csak a késő reggeli órákban hagyta abban »noétkai« tanulmányait s mondott isten hozzádot a fáradhatatlan házi gazdának s kedves családjának.

(Időjárásunk) keményre fordult. Az elkényesztető októbert mostoha november váltotta föl. Emiatt a késlekedő szüretelők sokat szenvedtek, a